

Euroopa
Komisjon

[KEVAD 2016 ▶ NR 56]

panorama

inforegio

▶ Koordineeritud jõupingutused rahaliste vahendite tagamiseks

Uut hoogu ELi investeeringutele

- ▶ Elukvaliteet Euroopa linnades
- ▶ Teabevahetuse haldusvahend
- ▶ Piiriüleste takistuste ületamine

Regionaal- ja
linnapoliitika

▶ JUHTKIRI	3
Corina Crețu, Euroopa regionaalpoliitika volinik	
▶ TAKISTUSTE ÜLETAMINE PIIRIALADEL	4
▶ TORINO LINNARUUMI VÄRSKE PALE.....	6
▶ EUROOPA STRUKTUURI- JA INVESTEERIMISFONDID NING EUROOPA STRATEEGILISTE INVESTEERINGUTE FOND.....	8
▶ ELI ALPI PIIRKONNA STRATEEGIA KÕRGED SIHID.....	11
▶ TÖÖRÜHM EDENDAB ELI VAHENDITE OTSTARBEKAMAT KASUTAMIST	14
▶ KAS OLETE OTSITAVA EKSPERTTEABE JUBA LEIDNUD?	16
▶ AUSAMEELSUSE KOKKULEPPED TUGEVDADAVAD PETTUSTE- JA KORRUPTSIOONIVASTAST VÕITLUST	18
▶ OMA SÕNADEGA.....	20
▶ UURING MAALIB POSITIIVSE PILDI ELUST EUROOPA LINNADES	24
▶ EUROOPA ÜHTEKUULUVUSPOLIITIKA HISPAANIAS	32
▶ SOTSIAALNE PROGRESS ARVUDES	34
▶ MAAILMA LINNADE PROJEKT.....	36
▶ PILK PEAL RAUDTEE-REISIJATEVEO TEENUSTEL.....	38
▶ JALUTUSKÄIK PARGIS.....	40
▶ UUDISED [LÜHIUUDISED]	42
▶ ÖNNITLEME JUUBILARI – IQ-NET!	44
▶ PROJEKTID: HISPAANIA, ÜHENDKUNINGRIIK, KREEKA, LÄTI, LEEDU, SLOVEENIA JA HORVAATIA	47
▶ AJAKAVA	52

Fotod (lk):
 Kaas: Urban Barriera
 Lk 2, 6, 7: © Urban Barriera
 Lk 2, 22: © SEUPB
 Lk 2, 48: © SSC
 Lk 2, 51: © MatrixPack
 Lk 3, 4, 15, 17, 18, 36, 42: © Euroopa Komisjon
 Lk 13, 35, 39, 41: © EuroGraphics Association for the administrative boundaries
 Lk 21: HyWay project/© Pierre Jayet
 Lk 23: iStock © Kerstin Waurick
 Lk 44, 45: © IQ-Net
 Lk 47: © M. Sanchez
 Lk 49: © Jelgava City Council
 Lk 50: iStock © Steve Debenport

Selle ajakirja inglisis-, prantsus-, saksa-, bulgaaria-, kreeka-, hispaania-, itaalia-, poola- ja rumeeniakeelne versioon on trükitud ringlussevõetud paberile. Elektroonilisel kujul on see saadaval 22 keeles aadressil

http://ec.europa.eu/regional_policy/et/information/publications/panorama-magazine/

Väljaande sisu koostamine lõpetati märtsis 2016.

ÖIGUSALANE TEAVE

Ei Euroopa Komisjon ega ükski selle nimel tegutsev isik ei vastuta väljaandes sisalduva teabe kasutamise ega vigade eest, mis võivad vaatamata hoolikale ettevalmistusele ja kontrollimisele tekstis esineda. Väljaanne ei kajasta tingimata Euroopa Komisjoni vaateid ega seisukohti.

Luxembourg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2016

ISSN 1725-8200

© Euroopa Liit, 2016

Paljudamine on lubatud tingimusel, et viidatakse allikale.

(*) Kõnealuste kujutiste suhtes antakse ainult õigus nende kasutamiseks ajakirjas Panorama (number 55); muul otstarbel kasutamiseks õigust ei anta; kujutiste võib reprodutseerida Panorama 55 ja selle keeleversioonide kontekstis – kujutiste reprodutseerimine muul eesmärgil on keelatud.

Kolmanda osapoole autoriõigusega kaitstud materjali kasutamiseks/paljundamiseks tuleb saada luba autoriõiguse valdaja(te)lt.

Printed in Belgium

▶ JUHTKIRI

Corina Crețu
Euroopa Komisjoni
regionaalpoliitika volinik

Kuna ränne on jätkuvalt ajaleheveergude peateema nii Euroopas kui mujal ja Euroopa juhid otsivad kiiremas korras lahendust pagulaskriisile, pakub Euroopa Komisjon välja rohkem rahalisi vahendeid erakorralisteks olukordadeks. Rahastamisvahendit erakorralise abi andmiseks on liikmesriigid tervitanud kui kiiremat viisi toetada selle küsimuse ees seisvaid riike.

Migratsiooniküsimuste lahendamisel on tähtis osa ka ühtekuuluvuspoliitikal, mis pakub hädavajalikku rahastust tõhusaks integratsioonipoliitikaks seoses hariduse, tööhõive, eluaseme ja mittediskrimineerimisega. Eelmise aasta septembris paluti liikmesriikidel vaadata üle oma tõukefondide programmid ja vajadusel neid migratsioonimeetmete toetamise eesmärgil muuta. Näiteks on Itaalia 2007.–2013. aasta programmide raames ümber planeerinud 220 miljonit eurot erakorraliste probleemidega tegelemiseks (esmane majutus, päästmine, patrull-laevad).

Targalt kulutamine

Et aidata liikmesriikidel ühtekuuluvuspoliitika rahalist abi paremini ära kasutada ja tegeleda rakendamisega seotud probleemide lahendamiseks, pakub Euroopa Komisjon erinevaid toetusi.

Käesolevast numbrist leiate lisateavet ekspertteadmiste vahetussüsteemi TAIEX-REGIO-PEER-2-PEER (mis võimaldab ametiasutustel vahetada kogemusi ja häid tavasid kõikide ELi piirkondade raames), ausameelsuse kokkulepete algatuse (mille eesmärk on suurendada riigihankelepingute läbipaistvust, aruandlust ja head juhtimistava) ja parema rakendamise rakkerühma (mis pakub kohandatud toetust kaheksale liikmesriigile, kes seisavad silmitsi ühtekuuluvuspoliitika rahastamise rakendamise eriliste väljakutsetega) kohta.

Samuti käivitati hiljuti algatus, mis on pühendatud väga aeglase majanduskasvuga piirkondadele. Komisjon teeb koostööd riiklike ja piirkondlike valitsusasutustega, koostades analüüse ning pakkudes oskusteavet ja nõu, et selgitada välja nende piirkondade pudelikaelad. Rumeenia ja Poola on esimesed riigid, kus see algatus kasutusele võetakse.

Samuti avaldati hiljuti veebiplatvormil Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest toetuse saamise lihtsustamisega tegeleva kõrgetasemelise töörühma esimene järelduste ja soovitude pakett (<https://ec.europa.eu/futurium/en/simplify-esif>).

Potentsiaali rakendamine

Kõikjal ELis on majanduskriis mänginud olulist rolli investeringute vähenemisel taristusse, innovatsiooni ja VKEdesse. Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid ja Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond on osa koordineeritud jõupingutustest täita investeerimislüngad ja tugevdada konkurentsivõimet. Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid rahastavad projekte läbi toetuste ja rahastamisvahendite, samal ajal kui Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond pakub riskifinantseerimisinstrumente läbi Euroopa Investeerimispannga. Kutsun teid heitma pilku artiklile, mis annab ülevaate nende fondide võimalikest kombinatsioonidest.

▶ TAKISTUSTE ÜLETAMINE PIIRIALADEL

623 VASTUST REGIONAAL- JA LINNAPOLIITIKA PEADIREKTORAADI VEEBIPÕHISELE AVALIKULE KONSULTATSIOONILE

Euroopa Komisjoni konsultatsiooniküsimustikule, mille eesmärk oli hinnata allesjäänud takistusi ELi piirialade koostöös, vastajate hulgas oli nii kodanikke, ettevõtteid kui riigiasutusi. Veebipõhine küsimustik andis inimestele võimaluse anda märku takistustest, millega nad on kokku puutunud, ja pakkuda välja omapoolseid lahendusi.

Takistuste ületamist piirialadel käsitlev uuring viidi läbi ajavahemikus september–detsember 2015. Selles võisid osaleda kõik ELi piirialad ning samuti ELi riikide ja EFTA/EMP riikide vahelised piirialad. Kokku laekus 623 vastust.

Vastajatel paluti muu hulgas tuua välja takistused, mis on nende piirkonnas kõige asjakohasemad, ja soovitada parimaid lahendusi nende kõrvaldamiseks. Ülevaate andmiseks pakkus küsimustik kõigepealt inimestele analüüsimiseks välja rea kategooriaid: raske füüsiline juurdepääs, keelebarjäärid, usalduse puudumine, õigus- ja haldusalased takistused, majanduslikud erinevused, sotsiaalkultuurilised erinevused ja riigiasutuste huvi koostööd teha. Vastajad võisid antud takistuste hulgast valida kuni kolm ning seejärel täpsustada nende mõju oma igapäevaelule ja pakkuda välja, kuidas neid lahendada võiks.

Piirialade kodanike keerukustega toimetulek

Tulemuste põhjal võib öelda, et iga teise vastaja jaoks on õigus- ja haldusalased takistused oma piirkonnas asjakohased. Tööõigus, maksud, kvalifikatsioonide tunnustamine, sotsiaalkindlustus ja juurdepääs tervishoiule olid selles valdkonnas põhiprobleemid.

Keelebarjäärid ja raske füüsiline juurdepääs olid kõige sagedamini mainitavate takistuste tüüpide hulgas teisel ja kolmandal kohal. Nendega tegelemist võib võtta kui piirinaabrite suurema koostöö põhilist eeltingimust. Küsitluse tulemused rõhutavad seega vajadust jätkata piiriülese liikumisega seotud algatuste tõhustamist ja keeleõppe soodustamist.

Kuigi keelebarjäärid olid liigitatud eraldi kategooriasse, mainiti neid küsitluses ka valdkondadevahelise teemana. Mitmed vastajad leidsid, et paljud takistused, millega kodanikud ja organisatsioonid silmitsi seisavad, tulenevad naaberkeelte ebapiisavast valdamisest, mis teeb üle piiri reisimisel olulisele teabele juurdepääsu raskeks. Keel on oluline takistus ka sotsiaalsete ja kultuuriliste sidemete loomisel riikide vahel ning selle kõrvaldamiseks võiks jätkuvalt edendada näiteks õpilasvahetusi.

Samuti näitasid tulemused, et on takistusi, kus tulevad mängu mitmed tegurid ja mis oma olemuselt on kompleksed ja mitmemõõtmelised. Näiteks piiriülese transpordisüsteemi puudumine ei ole tingimata põhjustatud füüsilisest ligipääsematuses, vaid asi võib olla ka tehniliste standardite ebapiisavas ühtlustamises. See võib tekitada praktilisi probleeme, nagu rongiga reisides piiril ümberistumine põhjusel, et raudtee rööpmelaiused on riigiti erinevad.

Koostöö tegemine piirialade potentsiaali täielikuks ärakasutamiseks

Helgema poole pealt sisendab optimismi asjaolu, et usalduse puudumist mainitakse takistusena harva, mis näitab, et naaberkoogukondade vaheliste sotsiaalsete, majanduslike ja kultuuriliste sidemete edasiarendamisel on potentsiaali. Sellele vaatamata leiavad paljud vastajad, et piirialade riigiasutused võiksid koos töötamise nimel rohkem pingutada,

ja faktis, et nad harvemini koostööd teevad, nähti juba omaette takistust. Kuigi neid arvamusi võib võtta vaid hinnangutena, ei selgu samas, et näiteks omavalitsused ja piirkonnad peaksid tegema enamat tõstmaks teadlikkust jõupingutustest, mis nad piiriüleste sidemete arendamiseks teevad.

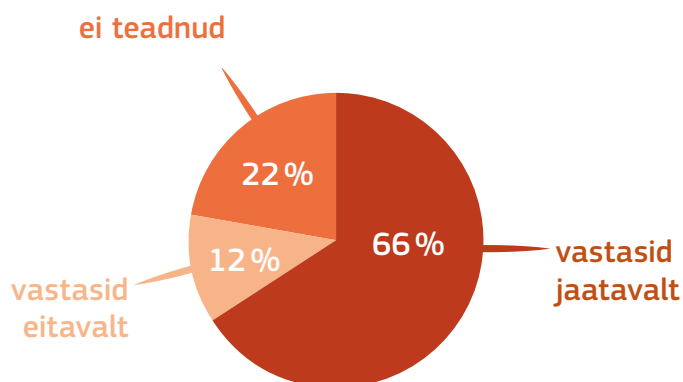
Kokkuvõttes annavad tulemused selgelt märku, et vastajad soovivad suuremat – ja mitte väiksemat – piiriülest koostööd. Samuti näitab piiritakistuste ületamiseks väljapakutud lahenduste märkimisväärne hulk, et on palju võimalusi suurema osa ikka veel eksisteerivate tõkete kõrvaldamiseks või vähemalt leevendamiseks.

Järgmised sammud

Konsultatsioon viidi läbi osana laiemast nn piirialade ülevaate algatusest, mille sisuks on põhjalikult uurida õigus- ja haldusalaseid takistusi, mis jätkuvalt pidurdavad piiriüleste interaktsioone, ning peale tõkete üldise nimekirja koostamise viia läbi terve rida juhtumiuuringuid nende takistuste esiletoomiseks. Lisaks on toimud ja toimuvad Brüsselis mitmed sidusrühmade seminarid, et arutada ülevaate järeltulemusi.

Edusammud

Vastajatelt küsiti, kas piiriülene koostöö on nende piirkonnas viimase kümne aasta jooksul paranenud.

MEESKONDLIKUD JÕUPINGUTUSED TAKISTUSTE KAOTAMISEKS

Kõikjal ELis näevad inimesed ja organisatsioonid kõvasti vaeva takistuste ületamiseks, et parandada piiriülest integratsiooni ja koostööd. Üheks seda toetavaks vahendiks on Euroopa territoriaalne koostöö ehk Interreg.

Ekspertide rühm uuris probleeme, millega puutuvad kokku inimesed, kes oma töö tõttu pendeldavad Lõuna-Taani ja Põhja-Saksamaa vahet. Projekt Pontifex Bridge Builder, mida rahastati Euroopa Regionaalarengu Fondist (ERF) läbi Syddanmark-Schleswig KERN 2007.–2013. aasta rakenduskava, analüüsis liikuvuse takistusi, nagu maksusüsteemid, sotsiaalkindlustus ja elukohaeeskirjad. Projekti käigus pakuti probleemide lahendamiseks välja mitmeid meetmeid, sealhulgas otsustati kohustada Taani valitsust maksma rändtöölisele lastetoetusi täies ulatuses.

Teine ERFi toetatav projekt tõi kokku avaliku sektori asutused ja transpordiettevõtjad viiest Kesk-Euroopa riigist, et arendada välja reisisüsteem. Kasutades Kesk-Euroopa rakenduskava (2007–2013) rahalisi vahendeid, tegid partnerid Austriast, Tšehhi Vabariigist, Ungarist, Itaaliast ja Slovakiast koostööd, et töötada välja EDITS – arukate transpordisüsteemide Euroopa digitaalne liiklustristu võrgustik. See on esimene kord Euroopas, kui naaberriikide ettevõtjad ühendasid jõud, et vahetada transpordiandmeid, pakkumaks reisijatele täpseid piiriüleste teenuseid ja teavet.

► LISATEAVE

Piirialade ülevaade: <http://europa.eu/!yB46tJ>

Konsultatsiooni taust: <http://europa.eu/!nM97GC>

Pontifex Bridge Builder: <http://europa.eu/!mH96DX>

EDITS: <http://europa.eu/!CG48Cm>

► TORINO LINNARUUMI VÄRSKE PALE

► Pilkupüüdev lahendus, kuidas saab kogu linnas vanadele hoonete uue ilme anda

.....
Itaalia „Urban Barriera” linna taassünni programmi eesmärk oli aidata kaasa Torino põhjaosa ajaloolise linnajao Barriera di Milano uuestisünnile. Torino linnavalitsuse ELi fondide ja linnauuendamise valdkonna nõunik Ilda Curti selgitab.
.....

Barriera di Milano on linnajagu, kus on alati esinenud keerulisi probleeme elanikkonna sotsiaalse ja demograafilise koostise, ajalooliselt puuduvate rohealade ja 20. sajandi alguse tööstuslinnale omaste mahajäetud tööstushoonete tõttu.

Taassünniprogrammi rahastasid Torino linn, Piemonte piirkond ja ELi Euroopa Regionaalarengu Fondi 2007.–2013. aasta programm. Selles kasutati füüsilistele, majanduslikele ja sotsiaalsetele aspektidele lõimitud lähenemisviisi, et soodustada koostööd ja produktiivset suhtlust kõigi aktiivsete osaliste ja taassünniprotsessist kasusaajate (avaliku halduse

sektor, linnapiirkonnad, ühendused, asutused, kodanikud, ettevõtjad jt) vahel.

„Urban Barriera” on Torinos seni viimane taassünniprogramm, milles on 1990. aastate teisest poolest alates olnud võimalik ära kasutada teistest projektidest, nagu „Värv” Porta Palazzo juures (1997–2001) ja „Urban II” Mirafiori põhjaosas (2001–2007), hangitud rikkalikke ja mitmekülgseid kogemusi.

35 miljonit eurot maksma läinud „Urban Barriera di Milano” linnaprogrammi koostas Torino linn ja Piemonte piirkond andis sellele lisaks 20 miljonit eurot Euroopa Regionaalarengu Fondist (ERDF 2007–2013). Ülejäänud raha pärines linna omavahenditest ning konkreetsete sekkumistegevuste elluviimiseks sõlmitud lisakokkulepetest riigi ja piirkonnaga.

CITTA' DI TORINO

Ressursside ühendamine

„Urban Barriera” käivitati ametlikult 2011. a esimeses kvartalis ja sai just läbi. Programmi oli plaanitud **34 konkreetset sekkumistegevust**, millesse kaasati Torino linna tehnilised töötajad, asjaosalised asutused ja kohalikud ühendused ning elanikud, kes andsid aktiivse panuse kavandamisprotsessis osalemise ja sotsiaalse toe näol.

Programm viidi ellu mitmel tasemel: **füüsiline ja keskkonnatasand** (mahajäetud hoonete renoveerimine ja neile uue otstarbe leidmine, avaliku ruumi ja rohealade ümberkujundamine, säästlike liikumisviisidega seotud meetmed jms); **majanduslik ja tööhõivetasand** (VKEd ja kohaliku ettevõtluse toetuseks suunatud tegevus, töötute ja noorte töötute väljaõpe jms); **sotsiaalne ja kultuuriline tase**; ning tihe **suhtlus** ja **sotsiaalne toetus**.

Programmi juhtimine usaldati Barriera di Milano linnakomisjonile, mida toetas Torino linn ja selle partnerasutused. Komisjon koordineeris nende tegevust, vastutas eri poolte osalemise ja koostöö eest ning jagas vajalikku teavet, tagamaks, et kogu piirkond saaks ümbersünnialgatusel kasu ja tunneks end protsessi kaasatuna.

▶ Parco Spina 4 ootavad ees suured muudatused

▶ LISATEAVE

Täpsema ülevaate „Urban Barriera di Milano” programmist leiab aadressilt

<http://europa.eu/!dg63bB>

<http://www.comune.torino.it/urbanbarriera/bm~doc/mappa-interventi-urban-def-copy.pdf>

▶ EUROOPA STRUKTUURI- JA INVESTEERIMISFONDID NING EUROOPA STRATEEGILISTE INVESTEERINGUTE FOND

KOOSKÕLASTATUSE, SÜNERGIA JA VASTASTIKUSE TÄIENDAVUSE TAGAMINE

Miks on vaja Euroopa tasandil kooskõlastatud jõupingutusi, et pöörata Euroopa investeeringute langustrend tõusule?

Ülemaailmse majandus- ja finantskriisiga kaasnes investeringute mahu järsk vähenemine kogu Euroopas, mis pidurdab vajalikke investeeringuid taristutesse, innovatsiooni ja VKEde rahastamisse. Praegune Euroopa investeeringute maht jääb 15% alla kriisieelse taseme.

Märkimisväärtetest investeerimisvajadustest ja olemasolevast likviidsusest hoolimata ei viida paljusid investeeringuid ellu mitmesuguste rahaliste ja mitterahaliste tõkete tõttu. Investorite usaldus on nõrk majandusliku volatiilsuse ning regulatiivse ja muu ebakindluse tõttu.

Euroopa peab selle investeerimislünga täitma, et saada kriisist üle ja tugevdada oma üleilmset konkurentsivõimet. See tõttu on vaja ühiseid jõupingutusi Euroopa tasandil, et suunata Euroopa majandusliku elavnemise kursile. Nendel kaalutlustel otsustas komisjon investeerimislünga täitmiseks luua Euroopa investeerimiskava.

Mis on Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond?

Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond (EFSI) on Euroopa investeerimiskava alustala. EFSI lõi ühiselt Euroopa Komisjon ja Euroopa Investeerimispank (EIP) grupp, et leevendada investeeringute vähesust ELis, kaasates strateegiliste investeeringute rahastamisse erasektori.

EFSI toetusel rahastab EIP grupp majanduslikult ja tehniliselt elujõulisi projekte, sh selliseid, mille riskiprofiil on kõrgem kui EIP rahastatavatel projektidel tavapäraselt. Erilist tähelepanu pööratakse järgmistele võtmesektoritele: i) transport, energeetika ja digitaalmajandus; ii) keskkond ja ressursitõhusus; iii) inimkapital, kultuur ja tervis; iv) teadus- ja arendustegevus

ning innovatsioon; v) VKEde ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtete toetamine.

EFSI võib rahastada investeerimisplatvorme, et suunata rahalised toetused mitmetele valdkondliku või geograafilise eesmärgiga investeerimisprojektidele ning samuti tehingutele riiklike tugipankadega.

Mis on Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid?

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide on kokku viis:

- ▶ Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF),
- ▶ Euroopa Sotsiaalfond (ESF),
- ▶ Ühtekuuluvusfond (ÜF),
- ▶ Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond (EAFRD),
- ▶ Euroopa Merendus- ja Kalandusfond (EMKF).

Neid fonde seob ühine õigusraamistik (ühissätete määrus), kuid neile kohaldatakse ka teatavaid fondispetsiifilisi määrusi. Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid annavad tähtsa panuse ELi aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu eesmärkide saavutamiseks. Aastatel 2014–2020 investeeritakse 454 miljardit eurot 500 programmi, mille põhitähelepanu all on strateegilised majanduskasvu arendavad valdkonnad, sealhulgas esmajoonel teadus- ja arendustegevus ning innovatsioon, VKEde toetamine, vähese süsinikdioksiidiheitega majandus ning info- ja sidetehnoloogia.

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vahendeid jaotatakse riiklikult kaasrahastatavate mitmeaastaste programmide kaudu, mille on komisjon heaks kiitnud ja mida rakendatakse liikmesriikide ja nende piirkondade halduskoostöö korras. Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide toetusega projektide valimise, rakendamise ja järelevalve eest vastutavad kohalikud ametiasutused.

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide reformitud raamistik ajavahemikuks 2014–2020 hõlmab lisaks toetustele ulatuslikuma rahastamisvahendite valiku kasutamist.

Millised on Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ning Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi (EFSI) peamised erinevused?

Neil on erinevad riskiprofiilid, kriteeriumid ja jaotusviisid. Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid saavad projekte rahastada toetuste ja finantsvahendite kaudu ning need osalevad programmides, mida rakendavad liikmesriikide korraldusasutused. EFSI pakub riskifinantseerimisinstrumente (mitte toetusi) Euroopa Investeerispanga kaudu ilma geograafiliste ja valdkondlike kvootideta, vaid investeeringute turunõudluse põhjal.

Mis eelised on EFSI ja Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vastastikku täiendaval kasutamisel?

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid ning EFSI võivad aidata kaasa ühistele ja kooskõlastatud jõupingutustele võitluses investeeringute vähenemisega kogu Euroopas või konkreetses piirkonnas.

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid ning EFSI võivad mobiliseerida lisainvesteeringuid vastastikuse täiendavuse ning erakapitali maksimaalse kaasamisega. Need kaks vahendit on erinevalt kavandatud, kuid täiendavad ja võimaldavad üksteist nii põhimõtete, ülesehituse kui ka õigusraamistiku osas.

Investeeringust sõltuvalt võib neid fonde kombineerida mitmel viisil. Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ning EFSI kombineerimine võib olla eriti oluline teatavate riikide või sektorite jaoks, kus Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid pakuvad palju võimalusi ja kus EFSI ei ole veel täit rakendamist leidnud.

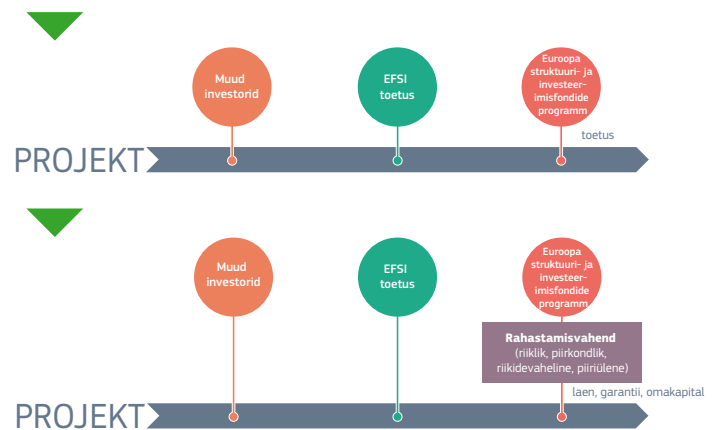
Iga majanduslikult ja tehniliselt elujõuline projekt, mis võib potentsiaalselt anda positiivse panuse majanduskasvu ja tööhõive edendamiseks ELis ning on kooskõlas ELi poliitikaga, võib olla rahastamiskõlblik nii EFSIst kui ka Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest.

Piirkondlikud ametiasutused võivad saavutada täiendavat mõju EFSI kaasinvesteeringute kaudu (st EFSI panus ja tänu sellele ligiõmmatud teised kaasinvestorid). Piirkondlikud eraldised kaitsevad Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide investeeringuid, kuid lisaks pakuvad igale piirkonnale (sealse piirkondliku programmi alusel) võimaluse tõmmata piirkonda EFSI investeeringuid.

Millised on võimalused Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ning EFSI vahendite kombineerimiseks?

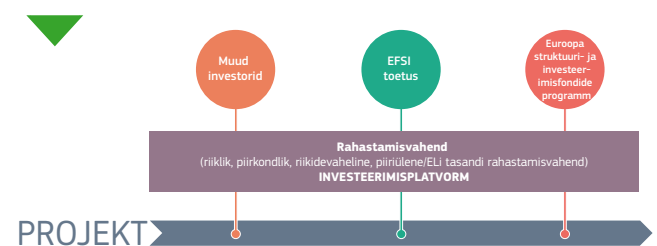
Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde saab mitmel moel EFSIga kombineerida.

1. Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ning EFSI vahendite kombineerimine **vahetult projekti tasandil**

Abikõlblikku projekti rahastatakse ESIFi programmi kaudu (toetuse kujul või rahastamisvahendi kaudu), EFSIst või ka Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ning EFSI abil kaasatud teiste investorite poolt.

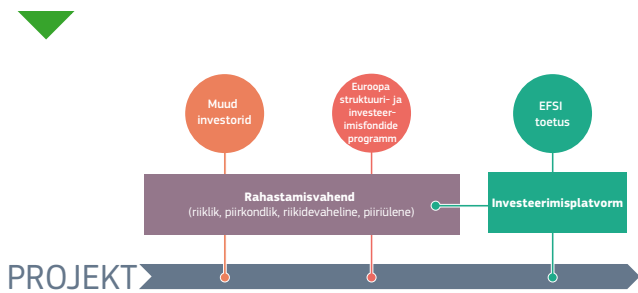
2. Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ning EFSI vahendite kombineerimine **investeeringuplatvormi tasandil**

Korraldusasutus võib otsustada luua uue investeerimisplatvormi (käsitatakse rahastamisvahendina), millesse EFSI ja teised investorid investeerivad oma vahendeid, muuhulgas mitmekihilise fondi kujul.

Teise võimalusena võib korraldusasutus suunata Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide programmi panuse olemasolevasse investeerimisplatvormi (käsitatakse rahastamisvahendina), mis loodi EFSI vahendite abil riiklikul, piirkondlikul, rahvusvahelisel või piiriüleasel tasandil. Kõnealune investeerimisplatvorm investeerib seejärel EFSI ning erinevate Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide programmide vahendeid projektidesse (milles võivad osaleda ka teised investorid).

3. Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kombineerimine **EFSI toetusega (investeerimisplatvormi kaudu)** rahastamisvahendi või projekti tasandil

Selle stsenaariumi puhul loob korraldusasutus rahastamisvahendi, kus EFSI toetusega asutatud investeerimisplatvorm osaleb investorina. Osaleda võivad ka teised investorid. Kõnealune rahastamisvahend investeerib seejärel EFSI ning erinevate Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide programmide vahendeid projektidesse (osaleda võivad ka teised investorid).

Teiseks võimaluseks oleks EFSI toetusega asutatud investeerimisplatvormi sekkumine otse projekti tasandil üksiktehingupõhiselt.

Kas Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid võivad panustada EFSI sse?

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide programmidele ette nähtud vahendeid ei saa otse üle kanda EFSI vahenditesse.

Kas EFSI vahendeid võib kasutada riikliku kaasfinantseerimise allikana Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi programmi puhul?

Võttes arvesse EFSI olemust ja ülesehitust, ei saa selle fondi toetust projektile käsitada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide programmi riikliku kaasrahastamisena.

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide programmi riiklikuks kaasrahastamiseks võib toetust saada Euroopa Investeerimispanka / Euroopa Investeerimisfondi muude rahastamisvahendite kaudu, nt struktuurprogrammide laenude või projektide rahastamise kaudu.

Samuti on võimalik, et teatavatel tingimustel tekib Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ning EFSI vahendite kombineerimise tulemusena täiendavaid vahendeid, mida võiks

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide programmide puhul käsitada riikliku kaasrahastamisena.

Kuidas kohaldatakse riigiabi eeskirju Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ning EFSI vahendite kombineerimise korral?

EFSI ei kujuta endast riigiabi ning sellele ei kohaldata ELi riigiabieeskirju. Kui ettevõtjatele eraldatud Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vahendeid ei ole eraldatud turutingimustel, võib seda lugeda riigiabiks, millele kohaldatakse ELi riigiabieeskirju.

Komisjon hindab Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide antud toetuse vastavust riigiabi tunnustele, lähtudes ajakohastatud riigiabi raamistikust. Selleks et hõlbustada EFSI vahendite kasutamist, hindab komisjon Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vastavust riigiabi eeskirjadele esmajärjekorras ja käsitleb seda kiirendatud menetluse korras (kuue nädala jooksul pärast täieliku teabe saamist).

Kes pakub projekti elluviijatele abi taotluste koostamisel?

Projekti elluviijad peaksid kasutama täiel määra Euroopa investeerimisnõustamise keskuse portaali, kus on tagatud juurdepääs tehnilisele, haldus- ja investeerimisalasele nõustamisele ja toetusele. Euroopa investeerimisnõustamise keskus, mille kavandasid ühiselt Euroopa Komisjon ja Euroopa Investeerimispank, aitab riigiasutustel ja projekti elluviijatel koostada strateegilisi projekte ja seada eesmärgid tähtsuse järjekorda, projekte ette valmistada, struktureerida ja rakendada ning kasutada tõhusamalt ELi vahendeid, kaasates era-sektori kapitali. Ühtne kontaktpunkt hõlmab ka platvormi FI-COMPASS, mis on nõustamisteenus Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rahastamisvahendite kasutamiseks.

Lisaks on loodud uus Euroopa investeerimisprojektide portaal, mis võimaldab ELis asuvatel era- ja avalik-õiguslikel projekti elluviijatel jõuda võimalike investoriteni kogu maailmast. Euroopa Komisjoni poolt ellu kutsutud portaal on loodud vastusena investorite soovile leida kesksel platvormil rohkem ELi potentsiaalseid investeerimisvõimalusi.

► LISATEAVE
<http://europa.eu/!DT39vF>

▶ ELI ALPI PIIRKONNA STRATEEGIA KÕRGED SIHID

EL VÕTAB KASUTUSELE STRATEEGIA, MILLE EESMÄRK ON JÕUKAM, ROHELISEM JA PAREMINI ÜHENDATUD ALPI MAKROPIIRKOND

EUSALPi eesmärk on toetada Alpi makropiirkonnas uuenduslikku ja säästvat kasvumudelit, millest oleks kasu seitsmele riigile ja enam kui 70 miljonile selle piirkonna elanikule.

Euroopa Liidu Nõukogu kiitis 2015. aasta novembris heaks juulis 2015 vastu võetud ELi Alpi piirkonna strateegia (EUSALP). See ELi makropiirkondlik strateegia on integreeritud raamistik, mida võib muuhulgas toetada Euroopa Liidu struktuuri- ja investeerimisfondide kaudu, et lahendada samas geograafilises piirkonnas asuvate liikmesriikide ja kolmandate riikide ees seisvaid ühiseid väljakutseid. Strateegia tulemusel võib oodata piirkonnale kasulikku koostöö tihenemist, mis aitab kaasa majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuseni jõudmisele.

Alpi piirkonna strateegia käsitleb Euroopa ühte suurimat majanduslikku ja tootmispiirkonda, mis hõlmab viit ELi liikmesriiki (Austria, Prantsusmaa, Saksamaa, Itaalia ja Sloveenia), kaht riiki väljastpoolt ELi (Liechtenstein ja Šveits) ning kokku 48 piirkonda. EUSALP mõjutab kokku 70 miljonit Alpi piirkonnas elavat inimest – strateegiast saavad kasu riigiasutused, ülikoolid, teaduskeskused, VKEd, kodanikuühiskond, erasektor ja rahvusvahelised investorid. Lisaks on EUSALPi toel paranenud elukvaliteet ning paremad teenused on kasulikud ka miljonitele turistidele, kes seda piirkonda igal aastal külastavad.

Milleks EUSALP?

Piirkonna seitsme riigi kodanike, äriettevõtete ja kohalike omavalitsuste ees seisavad sarnased probleemid:

- ▶ **majanduse globaliseerumine**, mis ohustab piirkonna konkurentsivõimet ja innovatsiooni;
- ▶ **demograafilised suundumused** seoses rahvastiku vananemise ja uute rändemudelitega;
- ▶ **kliimamuutus** ja selle kahjulik mõju keskkonnale, elurikkusele ja elutingimustele;

▶ **energiaprobleemid** Euroopa ja maailma tasandil;

▶ **liikuvus** seoses selle kui Euroopa läbisõidupiirkonna erilise geograafilise asukohaga ning selle ainulaadsete geograafiliste ja looduslike omadustega.

EUSALPi põhieesmärk on edendada Alpi piirkonna jätkusuutlikku majanduslikku ja sotsiaalset jõukust majanduskasvu ja töökohtade loomise kaudu, suurendades selle atraktiivsust, konkurentsivõimet ja ühenduvust. Samal ajal on eesmärgiks hoida keskkonda ja tagada elujõuline ja tasakaalustatud ökosüsteem.

Põhiline lisandväärtus, mida strateegia Alpi piirkonnale pakub, põhineb uutel seostel suurlinnapiirkondade, mägedevaheliste ja mägi-alade vahel.

Kuidas see toimib?

Alpi piirkonna strateegia aluseks on olemasolevatele makropiirkonna strateegiatele rakendatud põhimõtted: ei mingeid uusi ELi rahalisi vahendeid, täiendavaid formaalseid ELi struktuure ega õigusakte, vaid tugineda tuleb koordineeritud lähenemisviisile, sünergiapõhistele mõjudele ning olemasolevate ELi vahendite ja teiste finantsinstrumentide tõhusamale kasutamisele.

Nende seitsme riigi ja 48 piirkonna ülesanne on tagada, et EUSALP annab loodetud tulemusi. Sõltumatu nõustajana juhib Euroopa Komisjon strateegilist koordineerimist valdkondades, milles ta suudab pakkuda makropiirkonnale lisandväärtust. Näiteks võib ta toetada strateegiliselt, juhtides tähelepanu puudustele, millega tuleks tegeleda poliitilisel tasandil, või aidata kaasa sektoriülesele lähenemisviisile, mis oleks kooskõlas ELi erinevate poliitikasuundadega.

Nagu volinik Crețu märkis, on see sellegipoolest „riikide strateegia” ning üksnes nende otsustavuse, koostöö ja ühiste jõupingutuste tulemusel saab jõuda selleni, et Alpi piirkond oleks jõukam, rohelisem ja paremini ühendatud.

EUSALP JA VÕIMALIKUD PROJEKTID SELLE RAAMES

STRATEEGILISTE SEKTORITE MAJANDUSLIKU POTENTIAALI SUURENDAMINE

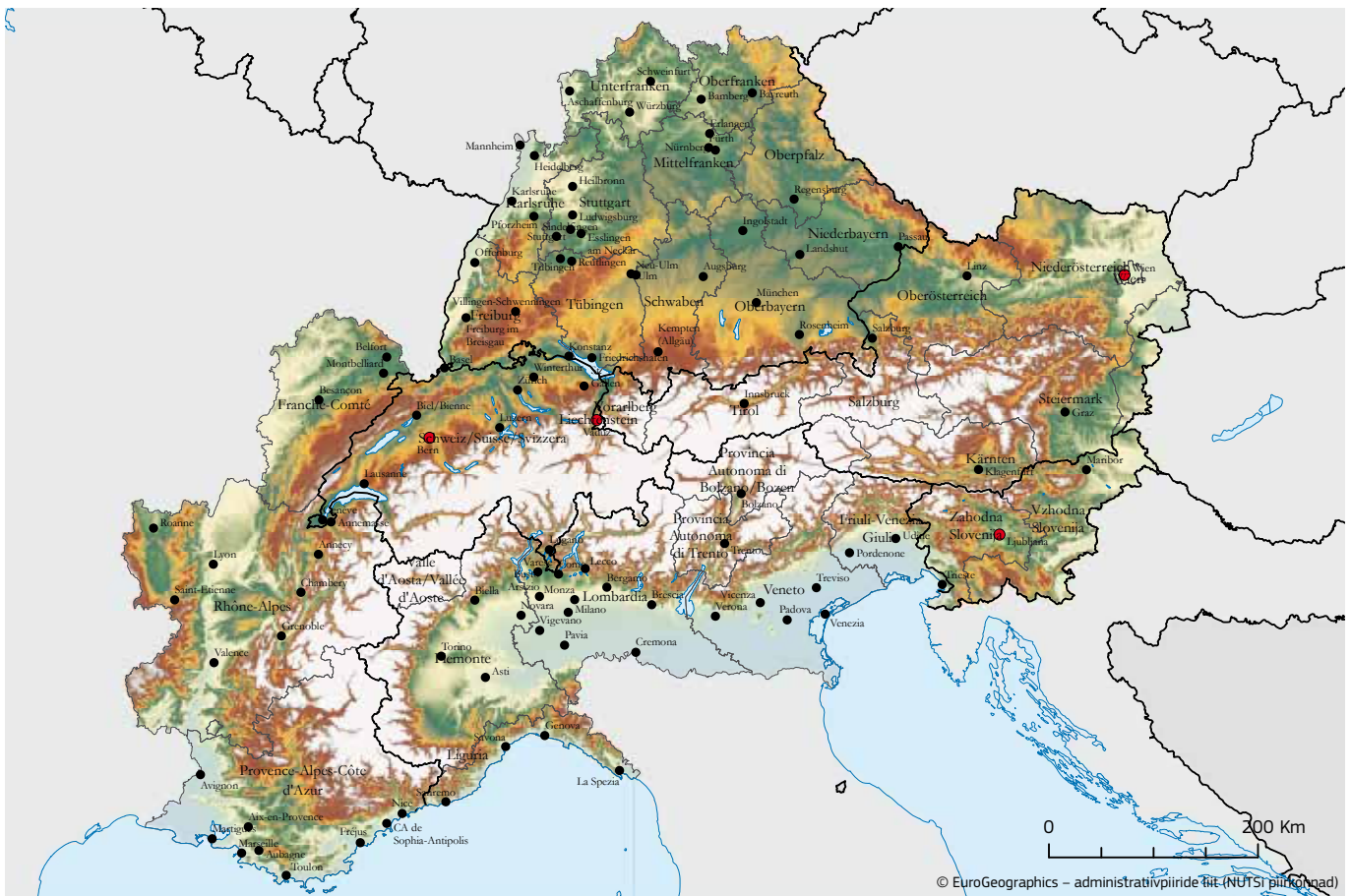
- ▶ **Alpi siirdekeskused:** projekti eesmärk on luua tehnoloogiasiirde keskustele võrgustik ja vahendid, mis aitaksid kaasa teadus- ja arendustegevusega seotud organisatsioonide ja ettevõtete vahelisele koostööle, et nendest keskustest saaksid peamiselt VKEdele ettenähtud ühtsed tugikeskused. Siirdekeskused võivad olla innovatsiooni- ja tehnoloogiasiirdealaste ühisprojektide piirkondlikud tugikeskused.
- ▶ **Alpi puidu ja puittoodete märgistus:** projekti mõte on toetada Alpi metsadest saadud kohaliku puidu kasutamist ehitamiseks ja puittoodete valmistamiseks kogu väärtusahela ulatuses varude ja ettevõtjate mobiliseerimisega või esmase või teise ümberkujundamisega. Alpi puidu kvaliteedimärk võib aidata paremini majandada mägimetsi ja puittooteid, tagades väiksema veovajadusega ka ökoloogilise jalajälje vähenemise. Samuti aitaks see tõsta asjaosaliste professionaalsust ning hoida ja arendada ettevõtlusvõrgustikke.
- ▶ **AlpNet:** projekti eesmärk on teadustulemustele tuginedes aidata Alpi turismiettevõtjatel oma tooteid uuendada, et jõuda aastaringse turismiini. Projekt laiendaks teadmiste ja heade tavade vahetamist turismipiirkondade vahel. Maailmaturu tiheneva konkurentsi tingimustes on selle sihiks tugevdada Alpi piirkonna positsiooni ja muuta sealne turism jätkusuutlikumaks.

TÖÖJÕUTURU, HARIDUSE JA KOOLITUSE PIISAVUSE PARANDAMINE

- ▶ **Alpi noortedialoog:** paljude Alpi piirkondade ees on demograafilisi probleeme (nt vananev rahvastik ja kvalifitseeritud tööjõu väljaränne). Selleks, et noored otsustaksid rajada kodu oma kodukohta, tuleb nad kaasata otsustamisprotsessi ning nende elu- ja töökeskkonna kujundamisse. See projekt aitab noortel mõista oma kodukülade ja -linnade ning kogu Alpi piirkonna vajadusi ja võimalusi, kasutades selleks noorte ja otsustajate rahvusvahelist vahetust kõigi Alpi piirkonna riikide vahel.

REISIJATE JA KAUBAVEO MOBIILSUSE EDENDAMINE

- ▶ TEN-T projektide piiriüleste raudteelõikude uuendamine; raudteeliinide elektrifitseerimine, 740 meetri pikkuste rongide kasutamine ja Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteemi ERTMS edendamine.
- ▶ Kohalike raudteeliinide (nt Torino-Aosta, Nice-Ventimiglia-Cuneo-Torino, München-Lindau-Bregenz-Zürich, Ulm-Friedrichshafen-Lindau, Triest-Ljubljana, Brescia-Edolo, Durance'i org, Milano-Tirano ja Dolomiitide orud Trentinos) uuendamine.
- ▶ Olemasolevate koostööprojektide täiendamine, et vähendada läbi Alpide suunduvate liiklusvoogude mõju, ning edasiarendamine makropiirkondlikul tasandil.

Sõnad tegudeks

Regionaalpoliitika volinik Corina Crețu ja transpordivolinik Violeta Bulc osalesid 25. jaanuaril Brdros (Sloveenia) peetud EUSALPi avakonverentsil. Euroopa Komisjoni ja Sloveenia välisministeeriumi koostöös korraldatud üritus tähistas strateegia rakendusetapi algust ning pakkus osalejatele võimalust väljendada mõtteid ja seisukohti strateegia elluviimiseks parimate meetodite ja kõige tõhusama juhtimise kohta.

„Alpi piirkond on Euroopa üks dünaamilisemaid, innovatiivsemaid ja konkurentsivõimelisemaid piirkondi. Samas tuleb siiski tegeleda sotsiaalse ja majandusliku tasakaalustamatusega. Selleks ongi loodud ELi Alpi piirkonna strateegia, et täielikult ära kasutada 48 sealse piirkonna (nii ELi kuuluvate kui ka mittekuuluvat riikide) võimalusi ning tagada, et teekonnal

jõukuse suunas ei jääks maha ükski paikkond, piirkond ega sealne elanik. Nüüd on aeg minna sõnadelt üle tegudele,” sõnas volinik Crețu.

„Läbi Alpide suundub neli Euroopa üheksast transpordikoriidorist ja seega on see piirkond sõlmpunkt keset erakordselt tundlikku keskkonda. Euroopa vajab Alpi piirkonna ühenduvust ning seetõttu on eriti tähtis siduda see kõrgeimal tasemel säästvusega. ELi Alpi piirkonna strateegia pakub tulevikuväljavaadet ja juhtimist, mis on valmis sellele väljakutsele vastama,” lisas volinik Bulc.

► LISATEAVE
<http://europa.eu/itm36qb>

▶ TÖÖRÜHM EDENDAB ELI VAHENDITE OTSTARBEKAMAT KASUTAMIST

Rakkerühm, mille eesmärk on aidata mitmel liikmesriigil ELi rahalisi vahendeid paremini kasutada, on jõudnud lõpule intensiivse töökavaga, mis hõlmas üle 100 tehnilise koosoleku ja seminari. Koostöös kaheksa riigiga on parema rakendamise rakkerühm suutnud leevendada kitsaskohti ja mahajäämust ELi struktuurifondide vahendite eraldamisel ja kasutamisel.

Parema rakendamise rakkerühm alustas tegevust novembris 2014, et teha kindlaks, miks on Bulgaaria, Horvaatia, Tšehhi Vabariik, Itaalia, Rumeenia, Slovakkia, Sloveenia ja Ungari jäänud maha programmide kaudu rahaliste vahendite kasutamisel ja projektidele suunamisel. Lisaks kitsaskohtade kindlakstegemisele koostas parema rakendamise rakkerühm koostöös riiklike ametiasutustega tegevuskavasid, mille abil töö käima lükata.

Sellele protsessile aitas tublisti kaasa nii komisjoni kui liikmesriikide tugev poliitiline toetus. Eesmärk oli pakkuda igale asjaomasele riigile kohandatud ja koordineeritud meetodeid, kuidas parandada rakendamist nii, et programmiperiood 2007–2013 edukalt lõpule viia.

Muudatuste esirinnas

Parema rakendamise rakkerühm alustas tööd ELi toega programmide, prioriteetide ja vajadusel isegi üksikprojektide süstemaatilise analüüsiga. Seejärel tehti kindlaks tegevused, mis võiksid rakendamist kiirendada ja mida võiks liikmesriikide tegevuskavadesse üle võtta. Kõiges selles jõuti kokkuleppele 2015. aasta kevadel. Tegevuskavade koostamisel lisati neisse kvantifitseeritavaid järke ja eesmärke ning edusammudest tehti kokkuvõtteid paari kuu tagant või kord kvartalis.

Parema rakendamise rakkerühma töö on aidanud kohandada mitme programmi ja projekti ajakava. Mõne projekti kestust on pikendatud kahele programmiperioodile ehk neid saab nüüd tervikuna rakendada aastatel 2014–2020. Lisaks on

leitud ja esitatud uusi suurprojekte. Rahaliste vahendite eraldised on suurenenud ja asjaomased liikmesriigid saavad nüüd paindlikumalt täiendavaid kulusid deklareerida.

Selle protsessi tulemusena sündis ka mitmesuguseid suutlikkuse suurendamise meetmeid, nagu seminare, töötubasid ja tehnilisi koosolekuid riiklike ametiasutustega, mille käigus vahetati häid tavasid (vt allpool). Ehkki parema rakendamise rakkerühm lõpetas 2015. aasta lõpus tegevuse, pakub komisjon liikmesriikidele jätkuvalt abi 2014–2020 rahastamisperioodi programmide rakendamisel ja korraldab veel sarnaseid üritusi.

Õpiköver

Ehkki paljud probleemid, millega parema rakendamise rakkerühm tegeles, olid omased konkreetsetele liikmesriikidele, oli viivitustel ka mitmeid ühiseid põhjuseid, sealhulgas:

- ▶ mõningate programmide aeglane algus;
- ▶ keerukate taristuprojektide ebapiisav ettevalmistus;
- ▶ pikad projektitsüklid;
- ▶ liiga pikaldased riiklikud haldusmenetlused;
- ▶ haldussuutlikkuse puudused riiklikul ja abisaaja tasandil;
- ▶ riigihankemenetluste vead.

Lisaks oli ilmne, et programmide rakendamine on asi, mida tuli kõigis liikmesriikides õppida, ning see ei sujunud sugugi raskusteta, eriti esimese tervikliku programmiperioodi puhul. Ajavahemikul 2014–2020 soovitatakse kõigil riiklikel ametiasutustel alustada programmide rakendamist nii varakult kui võimalik.

Edu tagamiseks on parema rakendamise rakkerühma arvates riiklikel ametiasutustel vaja leida rahaliste vahendite kasutamisel tõhusaid viise abisaavate projektide toetamiseks. Ühe võimalusena soovitatakse korrapäraseid suutlikkust suurendavaid meetmeid nii vahendeid eraldavatele asutustele kui ka neid kasutavatele sihtorganisatsioonidele.

▶ Rakkerühma koosolek Horvaatias 2015. aasta detsembris

Parema rakendamise rakkerühma saavutused **arvudes**

- ▶ Tänu parema rakendamise rakkerühma sekkumisele ei ole Slovakkial, Rumeenial ja Horvaatial enam ohtu jääda ilma 1,3 miljardi euro suurusest ELi toetussummast.
- ▶ Kaheksas abi saavas liikmesriigis on kokku kohandatud üle 40 ELi rahastusega programmi ning 120 suurprojekti.
- ▶ Parema rakendamise rakkerühm pidas oma aastase tegevuse jooksul üle saja tehnilise koosoleku.

Lisaks soovib parema rakendamise rakkerühm sagedamini kasutada ka komisjoni enda suutlikkust suurendavaid meetmeid, näiteks TAIEX-REGIO PEER 2 PEER protsessi (vt lk 16), mille eesmärk on vahetada asjatundlikke teadmisi asutuste vahel, kes haldavad Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF) ja Ühtekuuluvusfondi vahendeid. Samuti võiks kohaldada usaldusvääruse pakke (vt lk 18), mille abil on võimalik jõuda korrupsioonivabade ja läbipaistvate hankemenetlusteni.

Hea tava

ROHKEM ARUANDLUST JA JÕULISEM JÄRELKONTROLL: enamikus liikmesriikides, kes said abi parema rakendamise rakkerühmalt, paranesid järelkontrolli menetlused ning nad esitasid sagedamini aruandeid oma tegevuskavade kohta. Eelkõige Rumeenia, Slovakkia ja Ungari korraldasid rea tehnilisi koosolekuid, et käsitleda põhjalikult mitmete programmide hetkeolukorda, sealjuures tihti üksikprioriteetide ja -projektide alusel.

PAREMAD PROJEKTIDE AJAKAVAD JA MAKSED: juhitud komisjoni suunistest programmide lõpuleviimise kohta, on Tšehhi Vabariigis, Ungaris ja Slovakkias oma projektide ajakavad rangelt ja süstemaatiliselt üle vaadatud. Nad on palunud komisjonilt ka täiendavat abi mitmesuguste tehniliste ja haldusküsimuste lahendamisel. Ungaris ja Slovakkias on üle vaadatud tulutoovate projektide kulupoole deklareerimismeetodid ning seal kaalutakse ka alternatiivsete arvestusmeetodite rakendamist rahaliste vahendite paremaks eraldamiseks.

▶ LISATEAVE
<http://europa.eu/!VQ76YC>

► KAS OLETE OTSITAVA EKSPERTTEABE JUBA LEIDNUD?

TAIEX-REGIO PEER 2 PEER: EUROOPA PIIRKONDADE PAINDLIK JA TÕHUS VAHEND OSKUSTEABE VAHETAMISEKS

2015. aasta märtsis kuulutas regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraat välja uue töövahendi, mis võimaldab

Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi haldavatel ametiasutustel jagada kogemusi ja häid tavasid kõikjal Euroopas ELi investeerimisvahendite paremaks kasutamiseks.

Aasta hiljem on TAIEX-REGIO PEER 2 PEER töövahend oma väärtust tõestanud, pakkudes tõhusat ja hõlpsasti kasutatavat veebipõhist süsteemi, et tuua kokku eksperdid ja abisaajad läbi tosina seminari, õppekülastuse ja ekspertide teabevahetuse.

PEER 2 PEER põhineb olemasoleval tehnilise abi ja teabevahetuse (TAIEX) programmil, mida on katsetatud ja pidevalt täiustatud üle 20 aasta ja mis algselt loodi selleks, et toetada selle aja 13 ELi liikmesriiki ühinemisläbirääkimiste juures.

PEER 2 PEER võimaldab ametiasutustel pääseda juurde abile ja seda ise pakkuda, vastates ERFi ja Ühtekuuluvusfondi haldavate riigiasutuste nõudmistele: 90% nimetatud asutustest väljendasid huvi kolleegidelt vastastikku õppimise vastu ja 50% tunnistasid, et neil on konkreetsed suutlikkuse suurendamise vajadused.

Laiemalt on töövahend osa Euroopa Komisjoni jõupingutustest kasutada täielikult ära regionaalpoliitika potentsiaali luua töökohti ja tagada jätkusuutlik majanduskasv kooskõlas strateegia „Euroopa 2020” ja ELi 315 miljardi euro suuruse investeerimiskava eesmärkidega.

Üleeuroopaliselt on ERFi ja Ühtekuuluvusfondi haldamisele kaasatud 24 000 riikliku ja kohaliku ametiasutuse ametnikku. PEER 2 PEER eesmärk on kasutada ära nende ametnike oskusteavet ja saavutada paremaid tulemusi läbi kogemuste ja heade tavade jagamise.

Isikliku kogemuse jagamise taotlused

Juba eelmisel aastal kasutati töövahendit selle katsetapis, kus korraldati ligikaudu 30 üritust, millest võtsid osa taotluse esitajad 14 liikmesriigist. Üritused on erineva suuruse ja ulatusega alates kolmeliikmelistest õppekülastustest ja ekspertide teabevahetuse missioonidest kuni 15-inimeseliste mitme riigi osalusega koosolekuteni ja 60-osalejaga seminarideni ning ka käsitletud teemade ring on mitmekülgne, ulatudes investeringujuhtimisest ja riigihankest kuni transpordi ja keskkonnani.

Seni on kõige aktiivsemad abisaajad olnud Tšehhi Vabariik, Bulgaaria, Horvaatia ja Leedu ning enamik taotlusi on heaks kiidetud.

- ▶ Fabienne Ruault Euroopa Komisjonist esitlemas veebipõhist töövahendit
- ▶ TAIEX-REGIO mitut riiki hõlmav keskkonnainvesteeringute juhtimise teemaline seminar, detsember 2015, Leedu

„*PEER 2 PEER algatus on oluline samm: see on paindlik ja lihtne ning tegeleb meie piirkondade erivajadustega.*”

▶ CORINA CREȚU – EUROOPA REGIONAALPOLIITIKA VOLINIK

Näiteks käisid detsembris 16 eksperti kaheksast liikmesriigist Vilniuses, et osaleda mitme riigi keskkonnainvesteeringute juhtimistavasid käsitleval seminaril. Leedu keskkonnaministeriumi keskkonnaprojektide juhtimisamet sai seminarilt olulist oskusteavet selle kohta, kuidas parimal viisil ära kasutada ERFist ja Ühtekuuluvusfondist saadud vahendeid.

Väiksemas mastaabis osalesid kolm eksperti Põhja-Hollandi Provintside Liidust septembris Rumeenias kolmepäevasel õppkreisil, et aidata Kirde-Hollandi regionaalarengu ametil koguda oskusteavet aruka spetsialiseerumise kohta. Nende tähelepanu oli koondatud tööstus-, haridus- ja innovatsiooni- ja poliitika ühendamisele, et määrata kindlaks oskusteabel põhinevate investeeringute esmatähtsad valdkonnad.

Vahepeal aitas PEER 2 PEER 2015. aasta juunis korraldada seminari Bulgaaria edukate juhtimismudelite ja rahastamisvahendite kontrollimise teemal, millest võttis osa 60 eksperti Saksamaalt, Poolast, Sloveeniast ja Ühendkuningriigist.

Positiivne kokkuvõte

Hetkel on kolleegide vastastikuse teabevahetuse raames kõige rohkem huvi pakkuvateks valdkondadeks olnud rahastamisvahendid, finantsjuhtimine ja -kontroll, riigihanked, riigiabi, järelevalve ja aruandlus ning säästev linnaareng.

Regionaalpoliitika volinik Corina Crețu märgib, et abitaotlejatelt saadud tagasiside kogemuste vahetamise kohta on seni olnud äärmiselt positiivne ning samuti leiavad üritustel osalevad kolleegidest eksperdid, et neile on sellest kasu olnud.

Süsteem pakub nii mugavust, aidates lühiajalisi ekspertide teabevahetusi korraldada kiiresti ja tõhusalt ning samas hoida halduskoormust võimalikult väiksena, kui ka paindlikust, millest annavad tunnistust süsteemi abil organiseeritud erinevat tüüpi vahetused. Kvaliteedi tagamiseks on platvormil mitu sisseehitatud mehhanismi kvaliteedikontrolliks ning ekspertide ja vahetuste hindamiseks.

Põhiline on, et töövahend aitab kindlustada regionaalpoliitika fonde haldavate kohalike ja riiklike ametiasutuste tugeva ja tõhusa toimimise kõikjal Euroopas, nii et Euroopa piirkondades elavad inimesed saaksid projektidest reaalselt kasu.

„PEER 2 PEER algatus on oluline samm: see on paindlik ja lihtne ning tegeleb meie piirkondade erivajadustega,” sõnab volinik Crețu.

Komisjon viib selle aasta lõpus läbi TAIEX-REGIO PEER 2 PEER hindamise, mille alusel võetakse vastu otsus töövahendi edasiseks rakendamiseks ja arendamiseks vajalike sammude osas.

▶ LISATEAVE

PEER 2 PEER ja taotluste esitamise kord: külastage sellekohast veebilehte

http://ec.europa.eu/regional_policy/p2p või saatke e-kiri aadressil REGIO-PEER2PEER@ec.europa.eu

▶ AUSAMEELSUSE KOKKULEPPED TUGEVDAVAD PETTUSTE- JA KORRUPTSIOONIVASTAST VÕITLUST

ELI RAHASTATAVATE PROJEKTIDE KAITSMINE

Korruptsioon tekitab tõsist kahju majandusele ja ühiskonnale tervikuna, õõnestades demokraatiat, takistades majandusarengut ja kahjustades sotsiaalset õiglust ja õigusriiki. Euroopa Komisjon ja Transparency International teevad koostööd, et kaitsta ELi fonde pettuste ja korruptsiooni eest ning parandada riigihangete kvaliteeti.

Igal aastal läheb Euroopa riikides korruptsiooni tõttu kaduma hinnanguliselt 120 miljardit eurot, mis moodustab peaaegu terve Euroopa Liidu (EL) 2014. aasta eelarve⁽¹⁾. Korruptsioon riigihangetes kahjustab avalikke huve, õõnestab üldsuse usaldust ja mõjutab negatiivselt inimeste elusid. Korruptiivse tegevuse ja pettustega tõhusalt võitlemine nõuab aga kompleksset lähenemist.

▶ Euroopa Komisjoni regionaalpoliitika volinik Corina Crețu ja Transparency Internationali asedirektor Miklos Marschall käivitavad algatuse

Kodanikuühiskond kui mõjuvõimas korruptsiooni vastu võitleja saab mängida väärtuslikku rolli läbipaistvuse, aruandmiskohustuse ja ennetustöö edendamisel. Euroopa Komisjon ja Transparency International on ühendanud jõud ja suurendanud oma viljakat koostööd, et selgitada välja uued innovaatilised viisid korruptsiooni vastu võitlemiseks ning parandada ELi fondidest kaasrahastatud projektide tõhusust.

2015. aasta märtsis käivitasid Euroopa Komisjoni regionaalpoliitika volinik ja Transparency Internationali asedirektor Miklos Marschall algatuse „Ausameelsuse kokkulepped – tsiviilkontrolli mehhanism ELi fondide kaitsmiseks pettuste ja korruptsiooni eest”. Selle ühisprojekti teise etapi, mis algas 1. jaanuaril 2016 ja kestab neli aastat, eesmärgiks on katsetada nn ausameelsuse kokkuleppeid erinevate ELi kaasrahastatud projektide juures mitmes ELi riigis.

(1) ELi korruptsioonivastase võitluse aruanne, 3.2.2014, COM(2014) 38 final

Läbipaistvus

Ausameelsuse kokkulepe on leping hankija, kõigi riigihankelepingute pakkujate ja sõltumatu järelevalvaja vahel. Viimane teostab järelevalvet kokkuleppe rakendamise üle ja jälgib, et kõik osapooled täidaksid selle raames võetud kohustusi. Ausameelsuse kokkulepe sätestab õigused ja kohustused, millest tulenevalt kumbki osapool ei maksa, kingi, küsi ega võta vastu altkäemaksu, pakkujad ei lepi konkurentidega kokku lepingu saamise osas ega paku riigihangete läbiviimise ajal ametiasutuste esindajatele altkäemaksu.

Läbipaistvuse saavutamiseks sisaldavad kokkulepped kõikide osapoolte kohustust võimaldada juurdepääs teabele, tagada korrapärased seiretulemusi sisaldavad avalikud aruanded, edendada avatud andmete kasutamist ning avalikustada hankeprotsessiga seotud teave.

Sõltumatu järelevalvaja, kes teostab järelevalvet kokkuleppe rakendamise üle, jälgib, et kõik osapooled täidaksid selle raames võetud kohustusi. Mehhanism täpsustab eeskirjad ka pakkujatele, kehtestades õiglase konkurentsiolekorra meetmete abil, mis võimaldavad ettevõtetal altkäemaksust hoiduda, kindlustades, et nende konkurendid käituvad samamoodi ning et valitsuse hankeasutused seavad endale ülesandeks korruptsiooni tõkestamise ja läbipaistva hankekorra järgimise. Ausameelsuse kokkulepped on juriidiliselt siduvad lepingud, mille rikkumine tooks kaasa karistused.

Lisaks juriidilisele läbipaistvusele on ausameelsuse kokkulepped ka kulutõhusad: kogemused näitavad, et niisugune kokkulepe võib projekti kulusid vähendada kuni 30% võrra. See võib soodustada ka institutsioonilisi muutusi ja edendada head juhtimistava.

22. mail 2015 avaldatud osalemiskutse⁽²⁾ järgselt valiti katsetapiks välja 17 ELi struktuurifondide ja Ühtekuuluvusfondi kaasrahastatavat projekti. Projektid esitati haldusasutuste ja fondidest toetuse saajate poolt, samal ajal kui kodanikuühiskonna organisatsioonid esitasid avaldused ausameelsuse kokkulepe järelevalvajatena tegutsemiseks.

Mõlemapoolse märkimisväärse huvi tulemusena valiti välja suurepärane projektide kogum, mis hõlmas 11 erinevat sektorit (transport, institutsioonide ülesehitamine, kultuur, seire, keskkond, energeetika, haridus, teadus- ja arendustegevus, integreeritud territoriaalne investering, haldussuutlikkus ja tervishoid) ja 11 liikmesriiki (Bulgaaria, Tšehhi Vabariik,

Kreeka, Ungari, Leedu, Läti, Sloveenia, Portugal, Rumeenia, Itaalia ja Poola). Nendest pilootprojektidest saadud õppetunde levitatakse ja neid saab tulevikus kasutada paljude teiste ELi kaasrahastatavate projektide juures.

Komisjoni tegevused rahastatavate projektide juures on järgmised:

- ▶ valitud kodanikuühiskonna organisatsioonide koolitamine ja suutlikkuse suurendamine projekti riigi tasandil rakendamiseks;
- ▶ ausameelsuse kokkulepete väljatöötamine ja allkirjutamine;
- ▶ asjakohaste sidusrühmade, nagu hankijad, haldusasutused ja ettevõtjad, korruptsioonivastaste ja läbipaistvust puudutavate meetmete alal koolitamine ja nende teadmiste täiendamine seoses ausameelsuse kokkuleppega;
- ▶ ausameelsuse kokkulepete sõltumatu järelevalve, mida viivad läbi ja/või koordineerivad kodanikuühiskonna organisatsioonid;
- ▶ kodanikele juurdepääsu tagamine läbipaistvuse ja ausameelsuse kokkuleppe protsessiga seotud teabele ja tulemustele osalevates ELi riikides;
- ▶ mõjude, saadud õppetundide ja parimate tavade kogumine ning perioodiline jagamine projektipartnerite ja laiemal avalikkusega.

Projekti üldise töö korraldamise eest hoolitseb Transparency Internationali sekretariaat. Ta koordineerib 16 kodanikuühiskonna organisatsiooni, kes teostavad ausameelsuse kokkulepete järelevalvet ja viivad läbi kvaliteedi tagamist projekti rakendamise igal tasandil, tutvustab ja levitab projekti tulemusi, korraldab vajalikku koolitust ja suutlikkuse suurendamist ning mõjude, saadud õppetundide ja parimate tavade kogumist ja levitamist.

Ausameelsuse kokkulepped on mõeldud kuutõhususe ja hea juhtimistava edendamiseks. See soodustab ka institutsioonilisi muutusi, nagu e-riigihanke süsteemide suurem kasutamine, lihtsustatud haldusmenetlused ja regulatiivse keskkonna parandamine.

▶ LISATEAVE
<http://europa.eu/!Qq83pP>

(2) Osalemiskutse avaldati Info regio veebisaidil http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/how/improving-investment/integrity-pacts/

▶ OMA SÕNADEGA

SIDUSRÜHMAD ARVAMUSED 2014.–2020. AASTA ÜHTEKUULUVUSPOLIITIKAST

Panorama ootab teie arvamust!

Oma sõnadega on *Panorama* rubriik, kus kohaliku, piirkondliku, riikliku ja Euroopa tasandi sidusrühmad avaldavad arvamust reformitud ühtekuuluvuspoliitikast ja kirjeldavad oma plaane 2014.–2020. aasta programmitöö perioodiks.

Panorama võtab hea meelega vastu teie emakeeles kirjutatud kaastöid ja võib neid tulevastes väljaannetes avaldada. Kaastöö esitamise tähtaegade ja suuniste kohta teabe saamiseks võtke meiega ühendust.

▶ regio-panorama@ec.europa.eu

▶ KREEKA

▶ TARISTU ARENDAMISEST ARENGUTARISTUNI

Atika piirkondlik rakenduskava ja ajalooline piirkond, mille jaoks see on mõeldud, seisavad silmitsi mitme proovikiviga.

Atika piirkondlik rakenduskava aastateks 2014–2020, mis hõlmab ka Ateena linna, kinnitati 2014. aasta detsembris, vaid mõni kuu pärast võimuvahetust piirkonnas. Uus rakenduskava sisaldab mitmeid proovikive, ehkki Atika piirkonna vajadused on veelgi arvukamad. Atika piirkondliku rakenduskava korraldusametuse jaoks tähendab uus programmiperiood tõelist mosaiiki sekkumispoliitika muudatustest, suurest hulgast eeltingimustest ja piduritõmbamistest ning vajadusest saavutada konkreetseid rahalisi ja reaalseid eesmärke.

Atika piirkondliku rakenduskava käsutuses on 1,1 miljardit eurot Euroopa Regionaalarengu Fondist (ERF) ja Euroopa Sotsiaalfondist (ESF) pärit vahendeid, mis on jagatud 13 prioriteetse suuna ja 10 valdkondliku eesmärgi vahel. Rahaliste vahendite määramine Ühtekuuluvusfondist ja maaelu arengu programmist on suurendanud piirkonna finantsuutlikkust

arenguraamistiku partnerluslepingus, kuid toonud ühtlasi kaasa märkimisväärsed kohustused ja kõrged ootused.

Atika piirkonna ja korraldusametuse jaoks on peamised prioriteedid sõlmida partnerlussuhteid piirkondlikul, riiklikul ja Euroopa tasandil, tugevdada lõppabisajaate suutlikkust ning kasutada ära olemasolevaid Euroopa Komisjoni vahendeid, nagu integreeritud territoriaalsed investeeringud, rahastamisvahendid, usaldusväärse paktid, JASPERSi rühma toetus jms. Need on ühtlasi nii liidu kui ka riiklike ressursside eduka kasutamise eeltingimus.

Atika krooniliste keskkonnaprobleemide (kanalisatsioon ja reovee puhastamine Ida-Atikas, keskkonnahoidlik tahkete olmejäätmete käitlemine) lahendamine, võitlus vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega, Ateenat ümbritsevate linnastunud alade kasutusse võtmine ja edendamine lõimitud ja mitmeid valdkondi hõlmavate sekkumiste kaudu ning teadus- ja uurimistalaste oskuste sidumine äri vajadustega innovatsiooni toetuseks on kõik realistlikud sihid, mida võiks saavutada 2014–2020 programmiperioodi lõpuks.

Atika piirkondliku rakenduskava edusamme hinnatakse lisaks kasutamise suutlikkusele veel peamiselt tõhususe, tulemuslikkuse ja liidu vahendite kõige otstarbekama kasutamise aspektist. Korraldusametuse töötajad ja Atika piirkond töötavad süstemaatiliselt selle sihi saavutamise nimel.

DIMITRIS DROSIS – *Atika piirkondliku rakenduskava erikorraldusametuse juht*

▶ PRANTSUSMAA

▶ HEITEVABA VESINIK-
KÜTUST KASUTAV
TRANSPORT ALUS-
TAB OMA TEEKONDA

„Nende [Grenoble'i ja Lyoni jaamade] rajamine näitab, et heitevaba vesinikkütust kasutav transport on siin Rhône-Alpes'is reaalsus! Ning me lähme veelgi kaugemale: oma teises etapis pakub HyWay projekt kohaliku vesiniku tootmist selle piirkonna taastuenergiast genereeritavast elektrist, seades sellega eesmärgiks täielikult süsinikuvaba transpordi.”

Euroopa Regionaalarengu Fondi / Euroopa Sotsiaalfondi piirkondliku tegevuskava raames soodustab Auvergne-Rhône-Alpes'i piirkond taastuenergiat tootmist ja kulutab eraldatud 509 miljonit eurost ligikaudu 100 miljonit energiaüleminekule aastatel 2014–2020.

Selle üleriigilise uuendusliku projekti eesmärgiks on Prantsuse hüdroenergia sektori viimine tööstusse ja muuta see tehnoloogia konkurentsivõimelisemaks. Hinnangute kohaselt luuakse kolm aastat kestva projekti lõpuks umbes 100 töökohta.

Auvergne-Rhône-Alpes'i piirkond koondab 80% Prantsuse hüdroenergia sektori osalistest. 2014 oktoobris käivitatud „Vesiniku laialdase heakskiitmise aasta” programmi raames võetakse mitmete Grenoble'i ja Lyoni laadimisjaamade ümbruses kasutusele vesinik-/akutoitel hübriid-tarbesõidukid.

HyWay rakendab ainulaadset ja uuenduslikku mudelit, kasutades tarbesõidukite parki, mis on varustatud vesinikukomplektidega ja mida kasutatakse valiku kahekordistamiseks kahe laadimisjaama ümbruses. Esimesed kasutajad on vesinikul põhineval säästva transpordi teerajajateks. Vesinikuenergia annab oma panuse keskkonna kaitsmisse ja pakub eelkõige lahendust süsinikuvaba transpordi näol, mis aitab vähendada kasvuhoonegaaside heidet ja saastust linnapiirkondades.

Konkurentsivõimeklaster Tenerrdis töötab Prantsusmaa alternatiiv- ja tuumaenergia komisjoni (CEA) kõrval mitte vähema kui kaheksa tööstuspartneriga, et edukalt lõpetada tööstuseline näidisprojekt.

HyWay liikus suure sammu edasi juunis 2015, seades Grenoble'is sisse kolm vesinikutanklat koos 21 sõidukiga. Elektrilised tarbesõidukid on varustatud CEA tehnoloogial põhineva vesinikaku kestvuse pikendamise komplektidega ja võivad linnatingimustes sõita 300 km päevas.

Veebruaris 2016 seati Lyonis sisse uus vesinikutankla, mis suudab sõiduki tankida 350-baarise rõhu juures vähem kui seitsme minutiga ja võib päevas teenindada umbes 15 sõidukit, mis on neli korda suurem jõudlus kui esialgsel näidisjaamal.

50 vesiniksõidukiga autopark on hetkel suurim, mis Euroopas käiku lastud. Nelja esimese kasutuskoo jooksul läbisid mõned sõidukid üle 60 000 km ja neid tangiti jaamades rohkem kui 280 korral.

Projekti teises etapis plaanitakse laiendada kohaliku vesiniku tootmist selle piirkonna taastuenergiast genereeritavast elektrist, näidates sellega täieliku vesinikuahela potentsiaali alates taastuvast energiaallikast kuni heitevaba transpordini.

CHANTAL MOREAU – *Auvergne-Rhône-Alpes'i piirkonna Euroopa programmide direktor*

ÜHENDKUNINGRIIK

▶ PEACE'I RAHASTUS TOOB KOGUKONNAD TAAS KOKKU

Pikka aega usukonflikti keskmes olnud Põhja-Belfasti piirkond on tänu ELi PEACE-programmi rahale ümber sündinud.

Girdwoodi kogukonnakeskuse loomisega on hooletusse jäetud paigast, mis kunagi oli mitme vägivaldse kokkupõrke tunnistajaks naabruskonna protestantide ja katoliiklaste vahel, saanud koht, kus kogukonnad saavad ühiselt tegutseda sportides ja muudes ettevõtmistes.

Ümbersünd ei oleks saanud toimuda ilma ELi PEACE III programmi toeta, mis on toonud möödunud kahe aastakümne jooksul rahu ja stabiilsuse kogu Põhja-Iirimaa ja piiriäärsetele aladele. Kõigis 28 liikmesriigis ainulaadne programm käivitati 1995. aastal ja see on piirkonda toetanud ligi 2 miljardi euroga.

Hiljuti sai heakskiidu PEACE IV programm 2014.–2020. aastaks, mida haldab Euroopa Liidu programmide erikolleegium (SEUPB) ja millele on ette nähtud 270 miljonit eurot (sellest 229 miljonit eurot Euroopa Regionaalarengu Fondist).

Tänu mitme ühisruumi algatuse, nagu Girdwoodi keskuse edule PEACE III programmi abikõlblikus piirkonnas jätkatakse rahastamist ka PEACE IV raames. Programmist toetatakse mitme uue ühisruumi arendusprojekti loomist ja kohalikke algatusi, mille eesmärk on muuta linnade, alevite ja külade avalik ruum kaasavamaks.

Selleks, et programmi mõju jääks piirkonnas püsima, on PEACE IV suunatud lastele ja noortele koolikeskkonnas ja väljaspool seda. Nii Iirimaa kui ka Põhja-Iirimaa on laste osakaal rahvastikus suur – enam kui kolmandik Põhja-Iirimaa elanikest on nooremad kui 25 aastat ega ole seetõttu minevikus aset leidnud vägivaldsete vastasseisudega isiklikult kokku puutunud. Sellele vaatamata on probleemide allikaks olevad segregatsioon ja tõrjutus selles vanuserühmas äärmiselt sagedad nähtused.

Seetõttu on märkimisväärne osa PEACE IV rahast mõeldud abistama neid marginaliseeritud ja halvemas olukorras olevaid noori mõlemal pool piiri, kelle puhul eksisteerib antisotsiaalse käitumise, vägivalda ja dissidentluse oht. Programm püüab neis tekitada kuuluvustunnet ja julgustada neid osalema kogukondadevaheliste suhete ülesehitamises ja kodanikutunde loomises.

Põhja-Iirimaa õpib 92,6% lastest koolis, mis on valdavalt seotud ühe kindla kogukonnaga. Iirimaa on üle 90% koolidest katoliku kiriku omanduses ja hallata. See piirab märkimisväärselt õpilaste võimalusi suhelda erineva taustaga lastega ja neilt midagi õppida. PEACE IV programmist rahastatakse ühiseid haridusalgatusi, et luua otseseid ja püsivaid õppekavapõhiseid kontakte erisuguse taustaga õpilaste ja õpetajate vahel.

Tänu mitme ühisruumi algatuse edule programmi abikõlblikus piirkonnas jätkatakse sarnaste algatuste ulatuslikku abistamist. PEACE IV programmist toetatakse mitme uue ühisruumi arendusprojekti loomist ja kohalikke algatusi, mille eesmärk on muuta linnade, alevite ja külade avalik ruum kaasavamaks.

Kuna ajalooliselt on Põhja-Iirimaa ja Iirimaa piirialad olnud selgepiirilisel jagatud, pole teatud ühiskonnarühmad veel mitmekesisuse ja erinevustega kokku puutunud. Seepärast keskendutakse programmis peamiselt positiivsete suhete edendamisele piirkondlikul tasemel ja kohalike omavalitsuste juhitud partnerluste kaudu.

Konfliktist põhjustatud trauma tõttu kannatanute toetuseks on loodud piirkondlik abimeede, mida koordineerib Põhja-Iirimaa ohvrite ja ellujääjate teenistus.

Lisateavet leiate aadressilt www.seupb.eu

JOHN McCANDLESS – Euroopa Liidu programmide erikolleegiumi kommunikatsioonijuht

▶ SAKSAMAA

▶ ÜLEUJUTUSTE
VASTU KAITSMINE
TÜÜRINGIS

Katastroofilised üleujutused, mis tabasid Tüüringi piirkonda 2013. aasta suvel, on andnud täiendava tõuke üleujutuste vastase föderaalkava rakendamiseks.

Tüüringi liidumaa asub Saksamaa Liitvabariigi keskosas paikneval mäestikualal. Tegemist on üleujutusohuga alaga, kus üleujutusriskiga veekogusid on 1867 km ulatuses, millest 1273 km kuulub piirkondliku valitsuse jurisdiktsiooni alla ja 594 km omavalitsuse pädevusse.

Kõikide riskirühma veekogude jaoks koostati üleujutusrisiki kaardid, üleujutusohu kaardid ja üleujutusrisiki majandamiskavad. Kasutatud lähenemise ja detailse kava võib leida üleujutuste vastu kaitsmise föderaalprogrammist üleujutusrisiki majandamise direktiivi algetapi jaoks (2016–2021).

Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF) on ideaalne rahastusvahend algatustele, mille eesmärk on üleujutuskaitse skeemide rakendamine. Tõhus ja ennetav üleujutuste ärahoidmine sisaldab üleujutuste ennetamist, maakasutuse korraldust ja tehnilisi üleujutuste vastaseid meetmeid, mis täiendavad üksteist.

Üleujutuste ennetamine hõlmab täpse teabe edastamist, et julgustada üleujutusest mõjutatud isikuid võtma tarvitusele oma ettevaatusabinõud (käitumine, struktuurilised meetmed ja kindlustus) ja varustada päästeteenistused oluliste üksikasjadega.

Maakasutuse ettevaatusabinõud sisaldavad üleujutatavate alade kindlaksmääramist, et piirata nendele maadele ehitamist, samas kui detsentraliseeritud üleujutuste vastased meetmed, nagu kohandatud maakasutus ja pinnasevallid, võivad minimeerida äravoolu kohtades, kus see tekib.

Tehniline üleujutuskaitse kasutab struktuurimeetmeid, et tagada veekogude võime absorbeerida kindlat hulka üleujutusvett ilma olulist kahju põhjustamata.

Tüüringis koostati üleujutuskaitse kõigile üleujutusriskiga veekogudele ning piirkond ja omavalitsused on kohustatud sellest kinni pidama. Kahju ei tekita mitte ainult üleujutusveed, vaid ka üleujutusohuga aladele ehitatud asumid ja ebapiisavad investeeringud üleujutusrisiki ohjamiseks.

Sellest tulenevalt ehitab Tüüring üleujutuse kaitsesüsteemid veekogudest nii kaugemale kui võimalik. Laiendatud üleujutuste valgala võimaldavad mitmeid koostoimeid (nt veekogude loomulik areng, lõõgastumise ja looduses viibimise koha linnatariistusse integreerimine ning samuti jalutus- ja jalgrattateede võimalus).

Kuna selle saavutamiseks vajaliku ruumi korraldamine viib rohkemate ehitiste ostmise ja lammutamiseni ning põldude üleujutuste sagenemiseni, on vaja uut planeerimislahendust.

See laiem valgala strateegia võib tekitada suuri probleeme elanikele ja viivitusi konfliktide puhkemise korral. Selle vältimiseks keskendub Tüüring kõikide üleujutuskaitse võimaluste uurimisele ja analüüsimisele ning annab oma järeldustest läbipaistval viisil teada kõigile asjaomastele elanikele. Kogu tehniline teave esitatakse kättesaadaval viisil (vt ERFi 2015. aasta ürituse koduleht: hr Pehlke; video, projekti virtuaalne ringkäik ja näitus). Loodetavasti minimeerivad niisugused jõupingutused projekti rakendamise käigus raisatud aega.

KARSTEN PEHLKE – planeerimisdirektor ja **VOLKER KURZ** – Tüüringi majandusministeeriumi teadus ja digitaalühiskonna vanemnõunik

**TEHKE OMA
HÄÄL
KUULDAVAKS**

regio-panorama@ec.europa.eu

► UURING MAALIB POSITIIVSE PILDI ELUST EUROOPA LINNADES

KÕIKIDES UURITUD LINNADES (VÄLJA ARVATUD KUUS LINNA) ON VÄHEMALT 80% EUROOPA KODANIKEST RAHUL

Eurooplased on üldiselt oma linnaga väga rahul, ehkki teenustega rahulolu tasemetes ilmneb linna- piirkondade vahel suuri erinevusi. Need on hiljuti avaldatud Euroopa linnade elukvaliteedi kohta käiva uuringu (2015) mõned põhitulemused. Lisaks on pärast viimast uuringut 2012. aastal mitmetes linnades toimunud suuri positiivseid muutusi.

2015. aasta maist juunini väldanud uuringus esitati 30 küsimust enam kui 40 000 kodanikule 83 Euroopa linnas. Küsitletavad pärinesid Euroopa Liidu 28 liikmesriigist ning samuti Islandilt, Norrast, Šveitsist ja Türgist. Ehkki saadud andmeid tuleks vaadelda iga linna eriomases kontekstis, annavad vastused ainulaadse ülevaate avalikust arvamusest. Lisaks on see uuring unikaalne, sest selles käsitletakse inimeste arusaamu teenustest oma linnas ja arvamusi linna turvalisusest, välismaalaste kohalolust ja nende lõimimisest ning päritakse, kas küsitletava arvates saab enamikku inimestest usaldada.

Rahulolu kõrge tase – üldiselt võttes

Üldiselt on eurooplased oma elukohaks oleva linnaga väga rahul. Rahulolevaid on vähemalt 80% kõikides linnades, välja arvatud kuues linnas. Oslo, Zürich (mõlemas 99%), Aalborg, Vilnius ja Belfast (kõik 98%) on kohad, millega ollakse kõige enam rahul. Kokku 83 linnast 52-s tunneb enamik vastajatest end turvaliselt ning mida enam on vastajad nõus, et nad tunnevad end turvaliselt, seda enam on nad rahul selles linnas elamisega. Mitmel juhul võis märgata rahulolu taseme märkimisväärselt tõusu, sealhulgas kõige enam Ateenas (67%, +15) ja Suur-Ateenas (71%, +15).

Enam kui kolmveerandi linnade puhul märgiti suurt usaldust oma kaaskodanike vastu. Vähemalt 70% vastanutest 35 linnas oli nõus, et enamikku inimestest nende linnas saab usaldada, ning 66 linnas nõustus sellega vähemalt 50% vastanutest.

Rahulolu rohealadega on samuti üldiselt kõrgel tasemel – 64 linnas oli rahulolu tase vähemalt 70%.

Samas tulid uuringus ilmsiks ka vastandlikud seisukohad mitme väite osas, mis puudutasid taristuid ja pakutavaid teenuseid, nagu ühistransport, tervishoiuteenused, spordi- ja haridusasutused, tänavate ja hoonete seisukord ning avalik ruum.

Mitmes linnas tegi tõsiselt muret töökohtade ja taskukohase eluaseme kättesaadavus ning linnade vahel on märkimisväärsed erinevusi ühistranspordiga rahulolu osas. Lisaks kõigub igapäevaselt ühistransporti kasutavate kodanike arv 80%-st Pariisis kuni 5%-ni Lefkosias. Paljudes linnades annavad inimesed halva hinnangu haldusteenuste tõhususele ning uuring tõi esile ka äärmiselt erinevaid arvamusi puhtuse taseme kohta linnade lõikes.

ELi 28 pealinna tähelepanu keskmes

Uuring näitas ka seda, et pealinnades on eriomaseid võimusi ja raskusi. Positiivselt poolelt on 15 enim ühistransporti kasutava linna seas kümme ELi pealinna. Samas on pealinnades elavad vastajad vähem tõenäoliselt rahul oma linna müratasemega võrreldes teiste linnade elanikega ning mitmes pealinnas on ka raskusi taskukohase eluaseme kättesaadavusega. Peale selle on mitmes pealinnas rahulolu koolide ja haridusasutustega madalal tasemel.

RAHULOLU MÜRATASEMEGA ELI PEALINNADES

Rahulolevaid
kokku

	Dublin	82%
	Helsinki	81%
	Luksemburg	79%
	Viin	78%
	Stockholm	77%
	Riia	77%
	Vilnius	76%
	London	75%
	Ljubljana	74%
	Kopenhaagen	71%
	Amsterdam	69%
	Tallinn	69%
	Zagreb	69%
	Lefkosia	64%
	Berliin	58%
	Bratislava	57%
	Praha	54%
	Brüssel	54%
	Budapest	50%
	Pariis	47%
	Varssav	46%
	Madrid	45%
	Rooma	45%
	Lissabon	45%
	Valletta	45%
	Sofia	36%
	Ateena	34%
	Bukarest	31%

RAHULOLU KOOLIDE JA MUUDE HARIDUSASUTUSTEGA ELI PEALINNADES

Rahulolevaid
kokku

	Dublin	83%
	Helsinki	79%
	Lefkosia	79%
	Ljubljana	79%
	Luksemburg	78%
	Praha	75%
	Amsterdam	75%
	Pariis	71%
	Zagreb	71%
	Viin	71%
	Stockholm	67%
	Lissabon	66%
	London	66%
	Brüssel	65%
	Valletta	65%
	Kopenhaagen	64%
	Riia	62%
	Tallinn	61%
	Varssav	61%
	Bratislava	55%
	Berliin	53%
	Vilnius	52%
	Budapest	51%
	Ateena	50%
	Rooma	50%
	Madrid	50%
	Bukarest	48%
	Sofia	47%

„Loodan, et need tulemused innustavad kõiki linnaarendusega tegelejaid käsitlema sotsiaalseid, majanduslikke, kultuurilisi ja keskkonnaprobleeme terviklikult.“

▶ CORINA CREȚU, EUROOPA REGIONAALPOLIITIKA VOLINIK

ÜHISTRANSPORT

RAHULOLU ÜHISTRANSPOORDIGA (NT BUSSID, TRAMMID VÕI METROO)

	Miskolc	Budapest	Burgas	Krakov	Genf	Lille	Oviedo	Lefkosia	Kosice	Riia
2015	 65%	 67%	 86%	 82%	 82%	 77%	 66%	 41%	 45%	 67%
Võrreldes 2012. aastaga	+25	+22	+19	+19	+19	-9	-9	-9	-12	-14

Kokkuvõttes näitab uuring, et ehkki Euroopa linnaelanikud on üldiselt oma eluga rahul (vähemalt üheksa vastajat kümnest kinnitasid, et on oma eluga rahul, ja enamik on rahul oma elukohaga), antakse taristutele ja teenustele märkimisväärselt erinevaid hinnanguid. Seda võib näha tohutult erinevates arvamustes ühistranspordi, tervishoiu ja keskkonna kohta. Tulemused rõhutavad vajadust käsitleda sotsiaalseid, majanduslikke, kultuurilisi ja keskkonnaprobleeme terviklikult.

Lahknevused ühistranspordi kohta

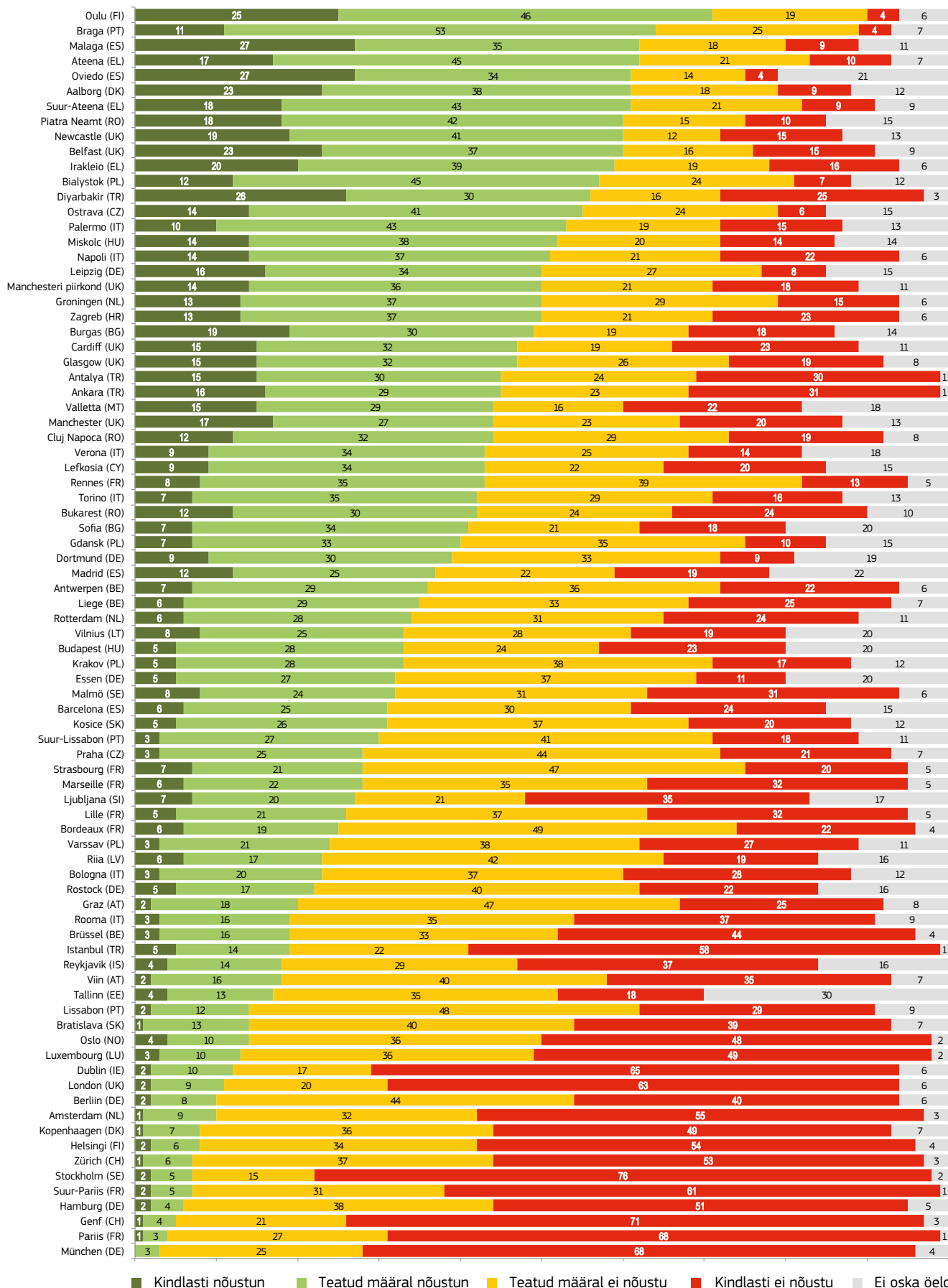
Ühistranspordiga rahulolu on linnade lõikes vägagi erinev, kõikides 97%-st Zürichis 14%-ni Palermos. Kokku 83 linnast 40-s väitsid vähemalt kolm neljandikku vastanutest, et on oma linna ühistranspordiga rahul. Mitmes linnas ei osanud suur osa vastanutest väljendada arvamust ühistranspordi kohta (näiteks Reykjavíkis (30%), Valettas (29%) ja Lefkosias (24%)), mida võib osaliselt selgitada asjaoluga, et oluline osa nende linnade elanikest ei kasuta ühistransporti.

MINU KODULINNA PÕHILISED PROBLEEMID

Kümne teema hulgast peetakse kolme (tervishoiuteenused, töötus ning haridus ja koolitus) oma kodulinnas kõige olulisemaks. Neid kolme hinnatakse olulisemaks kui turvalisust, ühistransporti, liiklustraristut, õhusaastet, eluaset, sotsiaalteenuseid ja müra.

- Tervishoiuteenused – 83 linnast 63-s nimetatakse tervishoiuteenuseid üheks kolmest põhiprobleemist ning kõige esimesele kohale paigutatakse see 27 linnas.
- Töötust nimetatakse üheks kolmest põhiprobleemist 52 linnas ning kõige esimesele kohale paigutatakse see 23 linnas.
- Haridus ja koolitus on üks kolmest põhiprobleemist 83 linnast 59-s ning esimesel kohal on see 18 linnas.
- Elamumajandust peetakse kõige tähtsamaks probleemiks seitsmes linnas ja veel kümnes kuulub see kolme tähtsaima probleemi hulka.
- Õhusaastet mainitakse 14 linna kolme põhiprobleemi hulgas.
- Liiklustraristu on veel 18 linna kolme tähtsaima probleemi hulgas.
- Turvalisust peetakse 16 linnas üheks kolmest tähtsaimast probleemist.
- Ühistransport kuulub kümnes linnas kolme tähtsaima probleemi hulka.
- Sotsiaalteenuseid hinnatakse neljas linnas üheks kolmest põhiprobleemist.
- Müra ei nimetata üheski vaadeldud linnas üheks kolmest põhiprobleemist.

ELUASEME TASKUKOHASUS (LINNAS) ON LIHTNE LEIDA MÕISTLIKU HINNAGA HEAD ELUASET

Mõistliku hinnaga hea eluaseme leidmist peetakse probleemiks enam kui pooltes uuritud linnades ning eriti tõsine tundub see olevat pealinnades. Eluaseme teema kuulub 12 linnas kolme tähtsaima probleemi hulka ning kõige tähtsaks peetakse seda kuues linnas.

TÖÖHÕIVEVÕIMALUSED

(LINNAS) ON KERGE TÖÖD LEIDA

		Nõustun 👍	Ei nõustu 👎
 Praha		72	24
 Cluj Napoca		67	22
 München		62	20
 Bratislava		62	31
 Oslo		59	29
 Stockholm		58	33
 Sofia		58	34
 Antwerpen		56	34
 Varssav		54	38
 Hamburg		52	27
 Zürich		52	31
 Kopenhaagen		51	32
 Vilnius		51	33
 Antalya		51	45
 London		50	36
 Palermo		3	96
 Napoli		5	93
 Torino		9	85
 Suur-Ateena		10	85
 Malaga		11	85
 Ateena		11	84
 Oviedo		9	83
 Rooma		12	83
 Bialystok		12	82
 Madrid		12	81
 Miskolc		12	80
 Lissabon		17	77
 Braga		17	77
 Barcelona		17	75
 Ostrava		19	75

Kõigest 14 linnas kinnitab enamik vastajaid, et tööd on lihtne leida. **Töötust** nimetatakse 52 linnas üheks kolmest põhiprobleemist (kümne pakutud valiku hulgast) ning kõige tähtsamaks peetakse seda neist 23 linnas.

ÕHU KVALITEET

KAS OLETE RAHUL ÕHU KVALITEEDIGA OMA KODULINNAS?

		Nõustun 👍	Ei nõustu 👎
 Rostock		94	5
 Groningen		92	6
 Bialystok		92	7
 Zürich		91	8
 Newcastle		90	7
 Aalborg		89	7
 Dublin		88	11
 Helsingi		88	11
 Oulu		88	11
 Viin		88	12
 Belfast		86	10
 Cardiff		86	12
 Piatra Neamt		86	13
 Leipzig		85	13
 Krakov		16	83
 Ostrava		23	76
 Bukarest		22	75
 Pariis		25	73
 Ateena		27	72
 Sofia		28	69
 Burgas		30	68
 Suur-Pariis		30	68
 Rooma		32	68
 Madrid		31	66
 Barcelona		33	66
 Palermo		34	65
 Napoli		34	65
 Torino		35	63
 Valletta		35	62
 Suur-Ateena		39	59
 Graz		46	53
 Budapest		48	51

Õhukvaliteet on teema, mille kohta avaldatakse kõige erinevamaid arvamusi. Sellegipoolest kuulub **õhusaaste** 13 linnas kolme tähtsaima probleemi hulka ning kõige tähtsamaks peetakse seda viies linnas.

MINU LINNA OTSUSTAVUS VÕITLUSES KLIIMAMUUTUSEGA

	Krakov	Zagreb	Graz	Viin	Malaga	Helsingi	Vilnius	Bialystok	Budapest	Praha	Lille	Lissabon	Ankara	Brüssel	Istanbul
2015	60%	51%	67%	75%	58%	62%	62%	62%	55%	40%	64%	48%	52%	49%	41%
Võrreldes 2012. aastaga	+21	+15	+13	+12	+11	+10	+10	+10	+10	+10	-9	-9	-10	-10	-17

Ligikaudu kaks kolmandikku uuritud linnadest (57 kokku 83 linnast) on nõus, et nende linn suhtub tõsiselt võitlusse kliimamuutusega. 2012. aastaga võrreldes on paljudes Euroopa linnades

sellega nõustuvate inimeste arv märkimisväärselt kasvanud. Kõige enam on see arv kasvanud Krakovis (60%, +21), Zagrebis (51%, +15), Grazis (67%, +13), Viinis (75%, +12) ja Malagas (58%, +11).

Põhjused, miks inimestele meeldib Euroopa linnades elada

Küsitleti 41 000 inimest 79 Euroopa linnas. Uuring hõlmas kõiki pealinnu.

Allikas: „Elukvaliteet linnades“ 2016, Euroopa Komisjon

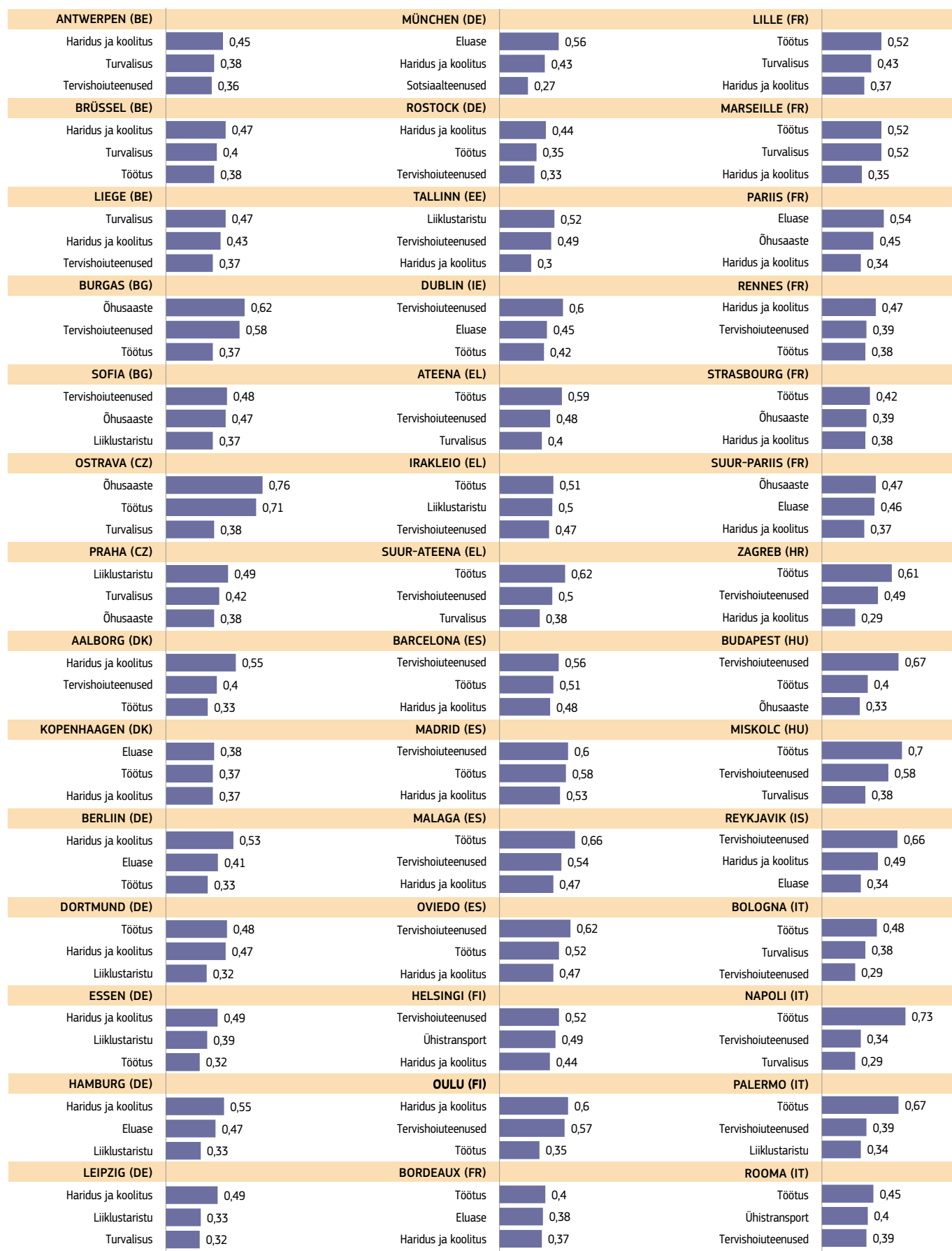
▶ LISATEAVE

2015. aasta väljaanne ja eelmised väljaanded:
<http://europa.eu/!wD39kk>

Kõik Eurobaromeetri kiiruuringud leiata järgmiselt veebilehelt: <http://europa.eu/!jx34Jp>

Eurobaromeetri kiiruuringu 419 riiklikud aruanded
<http://europa.eu/!rV86pc>

MIS ON TEIE ARVATES TEIE KODULINNA KOLM KÕIGE TÄHTSAMAT PROBLEEMI?

TORINO (IT)		GDANSK (PL)		ANKARA (TR)	
Töötus	0,68	Tervishoiuteenused	0,63	Haridus ja koolitus	0,47
Turvalisus	0,33	Liiklutaristu	0,36	Tervishoiuteenused	0,44
Tervishoiuteenused	0,31	Töötus	0,32	Ühistransport	0,34
VERONA (IT)		KRAKOV (PL)		ANTALYA (TR)	
Töötus	0,53	Õhusaaste	0,6	Haridus ja koolitus	0,44
Õhusaaste	0,34	Tervishoiuteenused	0,49	Tervishoiuteenused	0,39
Liiklutaristu	0,32	Liiklutaristu	0,33	Ühistransport	0,29
LEFKOSIA (CY)		VARSSAV (PL)		DIYARBAKIR (TR)	
Töötus	0,57	Tervishoiuteenused	0,63	Töötus	0,57
Tervishoiuteenused	0,36	Liiklutaristu	0,41	Haridus ja koolitus	0,51
Liiklutaristu	0,31	Haridus ja koolitus	0,28	Tervishoiuteenused	0,35
VILNIUS (LT)		BRAGA (PT)		ISTANBUL (TR)	
Tervishoiuteenused	0,44	Tervishoiuteenused	0,56	Haridus ja koolitus	0,44
Haridus ja koolitus	0,34	Töötus	0,55	Ühistransport	0,42
Sotsiaalteenused	0,31	Haridus ja koolitus	0,44	Tervishoiuteenused	0,4
LUXEMBOURG (LU)		LISSABON (PT)		BELFAST (UK)	
Haridus ja koolitus	0,53	Tervishoiuteenused	0,47	Tervishoiuteenused	0,66
Tervishoiuteenused	0,42	Töötus	0,41	Haridus ja koolitus	0,58
Eluase	0,39	Haridus ja koolitus	0,4	Töötus	0,35
RIIA (LV)		SUUR-LISSABON (PT)		CARDIFF (UK)	
Tervishoiuteenused	0,61	Tervishoiuteenused	0,56	Tervishoiuteenused	0,53
Liiklutaristu	0,44	Haridus ja koolitus	0,42	Haridus ja koolitus	0,48
Haridus ja koolitus	0,42	Töötus	0,39	Eluase	0,32
VALLETTA (MT)		BUKAREST (RO)		GLASGOW (UK)	
Õhusaaste	0,54	Tervishoiuteenused	0,57	Tervishoiuteenused	0,55
Liiklutaristu	0,43	Õhusaaste	0,45	Haridus ja koolitus	0,49
Tervishoiuteenused	0,33	Haridus ja koolitus	0,41	Töötus	0,36
AMSTERDAM (NL)		CLUJ NAPOCA (RO)		LONDON (UK)	
Eluase	0,45	Tervishoiuteenused	0,55	Tervishoiuteenused	0,58
Haridus ja koolitus	0,41	Liiklutaristu	0,47	Haridus ja koolitus	0,46
Turvalisus	0,4	Haridus ja koolitus	0,39	Eluase	0,44
GRONINGEN (NL)		PIATRA NEAMT (RO)		MANCHESTER (UK)	
Töötus	0,45	Tervishoiuteenused	0,61	Tervishoiuteenused	0,48
Tervishoiuteenused	0,45	Töötus	0,48	Haridus ja koolitus	0,48
Haridus ja koolitus	0,41	Haridus ja koolitus	0,39	Töötus	0,35
ROTTERDAM (NL)		MALMÖ (SE)		NEWCASTLE (UK)	
Turvalisus	0,44	Töötus	0,59	Tervishoiuteenused	0,58
Tervishoiuteenused	0,44	Tervishoiuteenused	0,56	Haridus ja koolitus	0,5
Haridus ja koolitus	0,4	Haridus ja koolitus	0,5	Töötus	0,33
GRAZ (AT)		STOCKHOLM (SE)		SUUR-MANCHESTER (UK)	
Õhusaaste	0,54	Eluase	0,61	Tervishoiuteenused	0,51
Haridus ja koolitus	0,5	Tervishoiuteenused	0,48	Haridus ja koolitus	0,46
Ühistransport	0,33	Töötus	0,4	Eluase	0,29
VIIN (AT)		LJUBLJANA (SI)		GENF (CH)	
Haridus ja koolitus	0,58	Töötus	0,43	Haridus ja koolitus	0,51
Tervishoiuteenused	0,48	Tervishoiuteenused	0,41	Eluase	0,51
Töötus	0,35	Õhusaaste	0,25	Tervishoiuteenused	0,37
OSLO (NO)		BRATISLAVA (SK)		ZÜRICH (CH)	
Tervishoiuteenused	0,52	Tervishoiuteenused	0,52	Haridus ja koolitus	0,55
Ühistransport	0,45	Liiklutaristu	0,42	Eluase	0,51
Haridus ja koolitus	0,45	Ühistransport	0,38	Ühistransport	0,34
BIALYSTOK (PL)		KOSICE (SK)			
Töötus	0,69	Tervishoiuteenused	0,5		
Tervishoiuteenused	0,63	Töötus	0,45		
Haridus ja koolitus	0,21	Ühistransport	0,33		

▶ EUROOPA ÜHTEKUULUVUSPOLIITIKA – HISPAANIA ARENGU JA EUROOPASSE LÕIMIMISE PÕHITEGUR

Ühtekuuluvuspoliitika raames investeeritakse aastatel 2014–2020 Hispaaniasse 28 600 miljonit eurot ning aidatakse rakendada struktuurireforme, mis on vajalikud kindlapõhjalise säästva arengu tagamiseks keskpikas ja pikemas plaanis.

Kui kolm aastakümnet tagasi allkirjastati Hispaania ühinemisakt toleaegsete Euroopa ühendustega, oskasid vähesed ette aimata seda tohutut majanduslikku ja sotsiaalset murrangut, mis seda riiki nendel aastatel ees ootas. 1980ndate teisel poolel oli majanduskasvu põhimootoriks ühendusesisene kaubandus ja struktuurireformid. Seda jõukuse tsüklit ei saa siiski kuidagi ette kujutada ilma Euroopa ühtekuuluvuspoliitika investeeringuteta ja stabiliseeriva mõjuta. Lisaks on ühtekuuluvuspoliitika soodustanud majanduskasvu suhteliselt võrdset jaotumist autonoomsete piirkondade vahel, aidates kaasa majanduslikule, sotsiaalsele ja territoriaalsele ühtekuuluvusele, mis on sätestatud ka Lissaboni lepingus. Hispaania kui ühtekuuluvuspoliitika peamine käimalükkav jõud on olnud ja on ka jätkuvalt selles osas põhiline abisaaja ja panustaja.

Ühtekuuluvuspoliitika käsutuses on ligikaudu kolmandik ELi kogueelarvest ning see on ELi peamine vahend liikmesriikidesse ja nende piirkondadesse investeerimise edendamiseks. Aastatel 2014–2020 eraldatakse sellele poliitikaalaldkonnale ELi eelarvest üle 350 miljardi euro ning koos riikliku kaasrahastamisega tõuseb see summa enam kui poole triljoni euron.

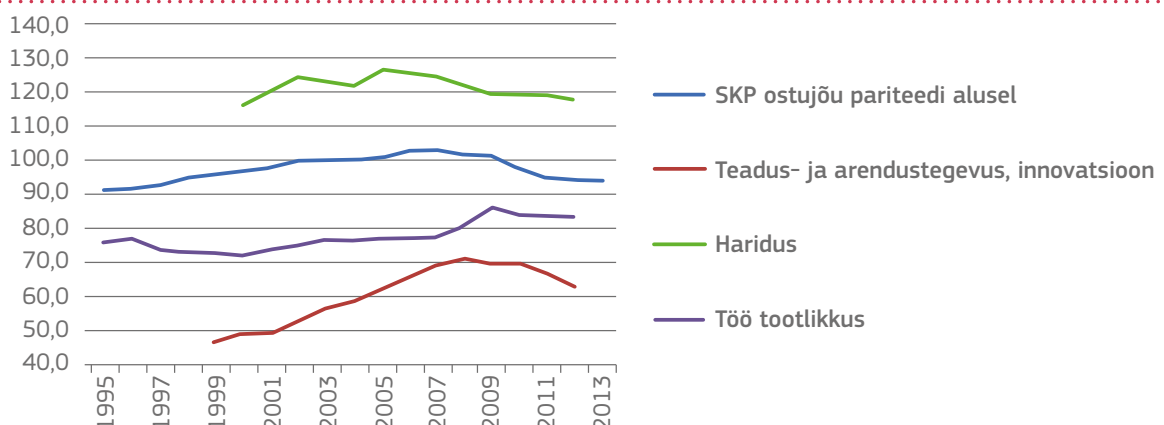
Absoluutväärtustes on Hispaania olnud suurim abisaaja, saades kavakohaselt ligi 200 miljardit eurot aastatel 1989–2020. Suhteliselt suurim osa sellest saadi ajavahemikul 1993–2003, kui ühtekuuluvuspoliitika moodustas üle 1% aastasest SKPst ning Hispaaniale eraldati veerand koguvahenditest. Suuruselt kolmanda abisaajana on praegu Hispaania osaks 8%, kusjuures ühtekuuluvuspoliitika panus on igal aastal ligikaudu 0,3% SKPst.

Sellegipoolest on sellel riiklikele investeeringutele palju suurem mõju. See ei toeta investeeringuid üksnes rahalises mõttes, vaid ka strateegilisel tasandil, millel on suurem potentsiaal edendada arukat, jätkusuutlikku ja kaasavat majanduskasvu. Ühtekuuluvuspoliitika panus Hispaania heaks oli veelgi otsustavam hiljutise majanduskriisi ajal, kui see kasvas 2013. aastal ligi 27%-ni riiklikest investeeringutest (2010. aastal 9%).

Töö kannab vilja

Nii Hispaania kui ka selle autonoomsed piirkonnad jõudsid 1990ndate keskpaigast kuni 2007. aastani Euroopa keskmisele märkimisväärselt lähemale. Kinnisvaramulli lõhkemine ja sellele järgnenud kriis tõi esile Hispaania kasvumudeli nõrgad kohad, kuna selles pandi põhirõhku madala lisandväärtusega valdkondadele ning stagnatsiooni all vinduv tootlikkus jäi alla Euroopa keskmise. Selle tagajärjel toimus otsustav pööre lähenemisprotsessis mitte üksnes SKPs elaniku kohta, vaid ka muudel

SKP INIMESE KOHTA OSTUJÕU PARITEEDI ALUSEL, TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUSE RAHASTAMINE PROTSENDINA SKPST, KÕRGHARIDUSEGA INIMESED, TÖÖJÕU TOOTLIKKUS (ALLIKAS: EUROSTAT)

tasanditel (teadus- ja arendustegevus, kõrgharidusega kvalifitseeritud inimesed jne). Tööjõu tootlikkuse suhteliselt soodne suundumus kriisi algusajal tulenes peamiselt loobumisest käsitsi füüsilisest tööst ja vähem tulusatest tegevusaladest.

Ühtekuuluvuspoliitika oli kasvuaastatel lähenemise võtmetegur ja see aitas piirata kahjusid kriisi ajal. Selle mõju modelleerimiseks kasutatud põhiliste makromajanduslike mudelite põhjal oli Hispaania SKP 0,9% kõrgem tänu 2000.–2006. aasta programmidele ning 0,5% kõrgem aastatel 2007–2013 saadud vahendite tulemusel. Aastatel 2014–2020 tõstab ühtekuuluvuspoliitika Hispaania SKPd eeldatavasti 0,4%, kusjuures mõju on suurem enam vahendeid saavates autonoomsetes piirkondades.

Kõnealune poliitika on osutunud õigeaegseks ka investeeringute kohandamisel konkreetsetele vajadustele. Algne rõhuasetus suurtaristutele on vähehaaval nihkunud teadus- ja arendustegevuse, IKT, VKEde konkurentsivõime ja vähese süsinikdioksiidiheitega energeetika edendamise suunas. Nendele valdkondadele eraldatakse ERFist ja ESFist üle 46%, kusjuures investeeringud tööhõive, hariduse ja sotsiaalse kaasatuse edendamise moodustavad kogusummast peaaegu kolmandiku.

Kaasrahastamise prioriteedid aastatel 2014–2020

Põhiprioriteediks on investeerida inimkapitali, pannes rõhku tööjõu tootlikkusele ja töökohtade kättesaadavusele ning hariduse, koolituse ja sotsiaalse kaasatuse parandamisele, esmapoolest noorte ja haavatavate rühmade hulgas. Haridus- ja koolitussüsteemi tuleb kohendada, et tagada noortele asjakohane toetus, millele aitab kaasa noorte tööhõive algatuse rakendamine. Eeldatavasti tõuseb ühtekuuluvuspoliitika toetuse abil tööhõive 2020. aastaks 74%-ni (2012. aastal 59%), koolist väljalangenute arv peaks langema 2020. aastaks ligikaudu

15% tasemele (2012. aastal 25%) ning sotsiaalsest tõrjutusest või vaesuseohust saaks päästa 1,5 miljonit inimest.

Teiseks peaks tootmissüsteem arenema suurema lisandväärtusega tegevusalade suunas VKEde konkurentsivõime ergutamise, ettevõtluse ja idufirmade julgustamise, tootlikkuse tõstmise ja laialdasema osalemisega rahvusvahelisel turul. Ettevõtjatel peab olema juurdepääs rahastamisele muuhulgas tagatiste, riskikapitali ja tagastatavate laenude kujul. Hispaania on teerajaja VKEde algatuse rakendamisel. Ühtekuuluvuspoliitikalt loodetakse abi, et muuta 30 Mb/s internetikiirus kättesaadavaks kogu elanikkonnale. Samuti suureneb märgatavalt eksportivate ettevõtete arv. Majandustegevuse kitsaskohtadest ülesaamiseks nähakse vajaduse korral ette ka valitud transpordialased investeeringud.

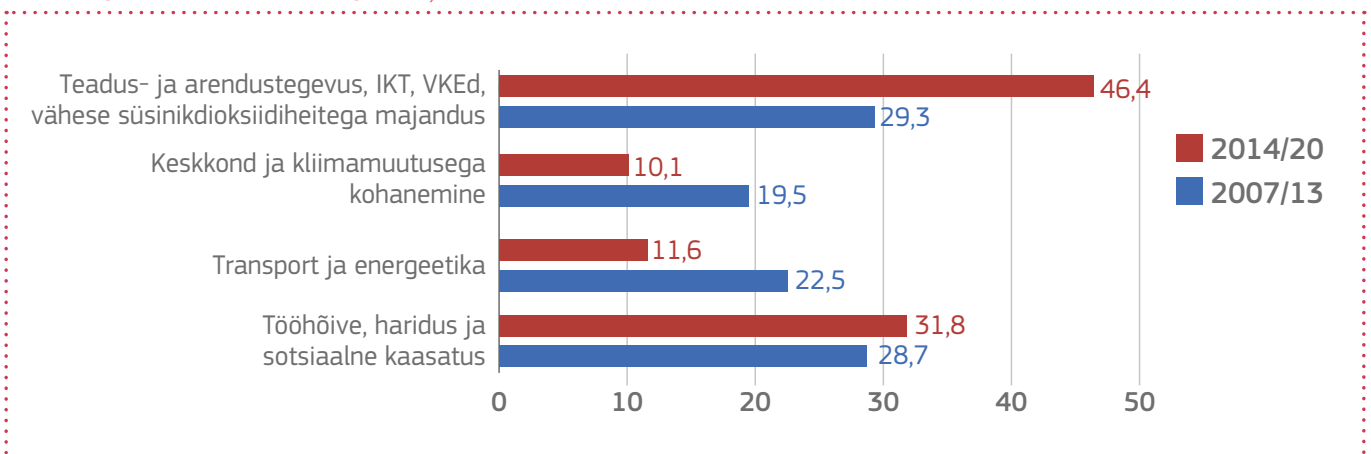
Lisaks edendatakse innovatsioonile ja arukale spetsialiseerumisele (RIS3) soodsat ärikeskkonda ning teadus- ja arendustegevust. Ühtekuuluvuspoliitika abil loodetakse suurendada erasektori osalust teadus- ja arendustegevuses 2020. aastaks hinnanguliselt 60%-ni (2012. aastal 45%) ning jõuda selleni, et üle kümne töötajaga ettevõtetest 25% rakendab tehnoloogilist innovatsiooni (2012. aastal 13%).

Lisaks julgustatakse loodusvarade säästvat majandamist, toetatakse taastuvenergeetikat ja energiatõhususe tõstmist ühiskondlikes hoonetes ja elamumajanduses, VKEsid jne. Edendatakse ka säästvat linnatransporti ja bioloogilist mitmekesisust ning tehakse sihtotstarbelisi keskkonnainvesteeringuid ELi nõuete täitmiseks.

► LISATEAVE

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/information/maps/methodological_note_eu_spi.pdf
www.eif.org/what_we_do/guarantees/sme_initiative/index.htm

ÜHTEKUULUVUSPOLIITIKA KOGUERLALDISTE PROTSENTUAALNE JAOTUS HISPAANIAS VALDKONDLIKE EESMÄRKIDE LÕIKES (2014–2020 VS. 2007–2013) (ALLIKAS: EUROOPA KOMISJON, REGIONAAL- JA LINNAPOLIITIKA PEADIREKTORAAT)

▶ SOTSIAALNE PROGRESS ARVUDES

VÄLJENDAGE OMA ARVAMUST ELI PIIRKONDLIKU SOTSIAALSE PROGRESSI INDEKSI KAVANDI KOHTA

Regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraat avaldas piirkondliku sotsiaalse progressi indeksi uue kavandi avalikuks arutamiseks ja sidusrühmadelt tagasiside saamiseks. Indeksi eesmärk on mõõta Euroopa 272 piirkonna sotsiaalsed progressi ja täiendada traditsioonilisi SKP-l, sissetulekutel ja tööhõivel põhinevaid majandusliku progressi mõõdikuid.

Sotsiaalse progressi mõõtmine saab anda teavet ELi piirkondade arengustrateegiate jaoks. Indeksiga antakse tulemushinnang (absoluutväärtusega skaalal 0–100) 50 näitajale, mis on ette nähtud indeksi osade mõõtmiseks.

Viimaste andmete põhjal on üldine sotsiaalse progressi indeks kõige madalam Rumeenia ja Bulgaaria piirkondades ning kõige kõrgem Põhjamaade ja Madalmaade piirkondades. Sotsiaalse progressi tase on kõrge ka Austrias, Saksamaal, Luksemburgis, Iirimaa ja Ühendkuningriigis. Näitajad on head ka Belgias, Prantsusmaal ja Hispaanias, ehkki mõningate piirkondade tulemused on seal ülejäänud riigist märkimisväärselt kehvemad. Kreeka ja Lõuna-Itaalia mõne piirkonna tulemused on väga madalad. Seevastu Eesti ning mitme Tšehhi ja Ida-Sloveenia piirkonna tulemused on päris kõrged hoolimata nende suhteliselt madalast arengutasemest.

Võrreldes sotsiaalse progressi indeksit sisemajanduse kogu- produktiga (SKP) inimese kohta (majandustegevuse mõõdik), näitab see nende vahel tugevat positiivset seost, mis nõrgeneb kõrgemal SKP tasemel inimese kohta. Eriti ilmne on see pealinnapiirkondades. Näiteks Bukaresti, Bratislava, Praha, Brüsseli, Luxembourgiga ja Londoni sotsiaalse progressi indeksid on suhteliselt madalad võrreldes nende SKPga inimese kohta. Teisalt on piirkondi, mille indeks on kõrgem, kui võiks oodata nende SKP (inimese kohta) põhjal. Nii on see näiteks Põhjamaades ja enamikus Madalmaade piirkondades, kuid samuti Podlaskie piirkonnas Poolas ning Cornwalli, Lääne-Walesi ja Walesi orgude piirkonnas Ühendkuningriigis.

Sotsiaalse progressi indeks loodi selleks, et aidata piirkondadel teha kindlaks oma tugevaid ja nõrku külgi võrreldes sarnaste majandustulemustega piirkondadega. Üksikasjalikum teavet leidub nende kohta piirkondlikes tulemuskaartides, millega saab tutvuda järgmisel veebiaadressil: http://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/maps/social_progress

TÖÖPÕHIMÕTE

INDEKS RAJANEB KOLMEL MÕÕTMEL:

- ▶1 INIMESTE PÕHIVAJADUSED
- ▶2 HEAOLU ALUSED
- ▶3 VÕIMALUSED

Kolme mõõtme kaartidega saab tutvuda järgmisel veebiaadressil: http://ec.europa.eu/regional_policy/mapapps/social_progress/spi.html

Igal mõõtmel on neli valdkondlikku komponenti. Tulemuseks saadud 12 komponendi osas on märkimisväärsed erinevusi ELi liikmesriikide sees ja nende vahel. Need puudutavad mitmeid valdkondi, nagu tervishoiuteenuste kättesaadavus, eluaseme kvaliteet ja taskukohasus, isiklik ohutus, juurdepääs kõrgharidusele ja keskkonnasaaste.

Indeks koostati Euroopa Komisjoni regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraadi, organisatsiooni Social Progress Imperative ja Baskimaa konkurentsiinstituudi Orkestra koostöö tulemusel. See järgib ülemaailmse sotsiaalse progressi indeksi üldraamistikku, mida on kohandatud ELi jaoks. See indeks ei ole siiski koostatud rahaliste vahendite jaotamise eesmärgil ega ole Euroopa Komisjonile siduv.

Indeksi kavand avaldati sidusrühmadelt tagasiside saamiseks selles käsitletud teemade, hõlmatud näitajate ja nende näitajate põhjal lõpliku ühtse hinde arvutamise meetodika kohta.

Palun saatke oma märkused ja soovitused e-posti aadressile:

REGIO-B1-PAPERS@ec.europa.eu

Piirkondliku sotsiaalse progressi indeksi läbivaadatud versioon avaldatakse oktoobris 2016.

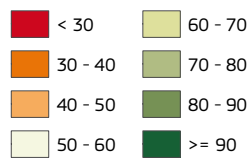
▶ LISATEAVE

<http://europa.eu/dg63bB>

ELi sotsiaalse progressi indeks

Indeks

Allikas: regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraat

© EuroGeographics – administratiivpiiride liit

► MAAILMA LINNADE PROJEKT: RAHVUSVAHELINE SÄÄSTVA LINNAARENGU ALANE KOOSTÖÖ

Linnastumine on globaalne probleem, mida tuleb juhtida säästvalt ja kaasavalt. Regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraadi (REGIO) rahvusvahelise koostöö peanõunik Ronald Hall vaatleb, kuidas aitab maailma linnade projekt kaasa linnade arengule nii ELis kui mujal.

Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni andmete kohaselt elas 2014. aastal 54% maailma rahvastikust linnapiirkondades, 1950. aastal oli see 30% ja 2050. aastaks ennustatakse selle protsendi tõusmist 66-ni. Linnastumise aste on kontinentide kaupa väga erinev: kõige enam on elanikkond linnastunud Põhja-Ameerikas (82%), Ladina-Ameerika ja Kariibi mere piirkonnas (80%) ning Euroopas (73%). Aafrika (40%) ja Aasia (48%) olid 2014. aastal veel suhteliselt maapiirkondliku asustusega.

Arvatakse, et eelolevatel aastatel on liikumine linnastumise suunas veelgi suurema globaalse tähtsusega ja tõenäoliselt tulevad Aafrika ja Aasia teistele järele, saavutades 2050. aastaks linnarahvastiku osakaaluks vastavalt 56% ja 64%. Kogu maailma poliitikakujundajate väljakutseks saab tagada selle olukorra säästlik ja kaasav juhtimine, tärkava majandusega riikidel tuleb leida edukaid linnaarengu mudeleid, samas kui küpsemad tööstusriigid otsivad lahendusi varasema linnastumise vigade parandamiseks.

Kahetahuline lähenemine

Säästva regionaal- ja linnaarengu edendamine on ELi üks olulisemaid eesmärke ning ELi regionaal- ja linnapoliitika põhiosa. Nagu ütles REGIO peadirektor Walter Deffaa hiljuti Mumbais, on meil kahetahuline lähenemine, mis ELi piires hõlmab meie käsutuses olevaid regulatiivseid ja investeringulisi vahendeid, nagu ka linnadevaheliste teadmivõrgustike arendamist, ning mille eesmärgiks väljaspool ELi on meie linnapoliitika suutlikkuse rikastamine ja tugevdamine koostöös teiste riikide suuremate linnadega.

Vastusena linnastumise esitatud väljakutsetele on REGIO viimase kümne aasta jooksul teinud regionaal- ja linnaarengu poliitika alast koostööd väljaspool ELi asuvate osapooltega.

► Regionaal- ja linnapoliitika peadirektor Walter Deffaa kõneles 2016. aasta jaanuaris Mumbais (India) toimunud maailma linnade projekti konverentsil

Euroopa Parlament on seda jõupingutust tugevalt toetanud, hääletades vahendite eraldamise poolt paljude erinevate regionaal- ja linnaarengu poliitika probleemide lahendamiseks. Alates 2014. aastast on see toetus võtnud ettevalmistava tegevuse vormi nimega „Maailma linnad: ELi linnaarengu alane koostöö kolmandate riikidega“, mida REGIO rakendab aastatel 2014–2016 (ei pikendada 2017. aastaks).

„Maailma linnade“ ettevalmistava tegevuse keskmeks on sama nimega projekt, mis aitab ELil tutvustada partnerriikides oma alt ülespoole suunatud integreeritud linnaarengu mudelit. See toetab detsentraliseeritud koostööd piirkondlike ja linna ametiasutuste ning teiste sidusrühmadega ELis ja kolmandates riikides läbi kahesuunalise interaktiivse protsessi.

„Maailma linnad“ põhineb linnaarengu alase koostöö tõusval tähtsusel ELi diplomaatilistes suhetes ülejäänud maailmaga. See on eriti ilmne suhetes Hiinaga. 2012. aasta mais panid ELi ja Hiina juhid ühiselt aluse linnastumisalasele partnerlusele, luues avatud poliitilise platvormi oma asjaomastele sidusrühmadele, et majanduslikele, sotsiaalsetele ja keskkonnaprobleemidele lahenduste otsimisel koostööd teha ja kogemusi vahetada.

Paaris töötamine

Maailma linnade projekti saadab edu. Ühelt poolt on see koostöö edendamine ELi riikidest eelnevalt välja valitud piirkondade ja linnade rühma vahel. Teiselt poolt kaasatakse piirkondi ja linnu, mis asuvad neljas ELi-välises partnerriigis, kellel on linnaarengu valdkonnas mitmekülgne kogemus: Kanada, Hiina, India ja Jaapan. Koostöös asjakohaste riiklike asutustega töötavad neli või viis linna igast partnerriigist otse Euroopa linnaga paaris.

ELi linnad valiti välja arvestades nende väärtust näidispiirkonnana ning valmisolekut määratleda ja arendada konkreetseid tegevusi või programme koos kolmandate riikide linnadega, sealhulgas nendega, kes pakuvad uusi turuvõimalusi.

Koostööteemadeks on „roheline” linnaareng, energiatõhusus ja säästev liikuvus. Samuti tegeletakse ärikeskkonnaga, mis hõlmab piirkondlike ja linna innovatsioonisüsteemide edendamist, VKEde rahvusvahelistumist, idufirmade arendamist jne. „Maailma linnad” kaasab EList ja kolmandatest riikidest mittetraditsioonilised sidusrühmad, nagu ettevõtted, tehnoloogiasirde agentuurid, ülikoolid ja teaduskeskused. See toob täiskogu konverentsidele, kahepoolsetele kohtumistele ja partnerriikide ja Euroopa linnadevahelistele külastustele kokku linnaesindajad.

„Avastusreis”

Portugali linn Almada on paaris Kanada linnaga Saanich. Mark Boysen Saanichist ütleb, et kahe linna vaheline suhe on maailma linnade projekti raames olnud kui avastusreis. Saanich on eriti huvitatud sellest, kuidas Almada, Euroopa liikuvusnädala auhinna võitja 2010. aastal, on suutnud alates 2001. aastast märkimisväärselt vähendada transpordist tulevaid kasvuhoonegaaside heitmeid. Almada hiljutine algatus on uutele saabujatele antav säästva liikuvuse tervituskomplekt, mis sisaldab teavet linna transpordisüsteemi kohta, ühistranspordi kaarti ja kolme tasuta sõidupiletit. Samuti on Almada investeerinud haridusmeetmetesse iga vanuse jaoks. Saanich vahetab Almadaga oskusteavet, kuna soovib parandada oma transpordiliikide jaotust ja säästvat liikuvust.

Ühised huvid

Oluliseks saavutuseks on koostööl põhinev elektrooniline veebiplatvorm teabe ja heade tavade vahetamiseks, et pakkuda tehnilist abi linnapoliitika kujundajatele ja ekspertidele linna- ja maapiirkondade ühenduste küsimustes. See aitab lihtsustada dialoogi nende ELi ja kolmandate riikide linnade vahel, kes paarislinnade projektis ei osale.

Projekti ja sarnaste probleemidega silmitsi seisvate linnade kogemuste, teabe ja parimate tavade vahetamise suhtes on üles näidatud tõelist entusiasmi. ELi ja Hiina linnapaarid on juba allkirjastanud vastastikuse mõistmise memorandumid, et sätestada kokkulepitud peamised eesmärgid ja struktureerida oma koostööd.

Maailma linnade projekt tugevdab suhteid ELi kõige olulisemate partneritega, töötades sarnastele probleemidele välja ühiseid meetmeid ja lahendusi. Saadud õppetunnid on tähtsad ELi tulevaste välissuhete projektide ja programmide jaoks ning eelkõige nende puhul, mis toimuvad ELi partnerlusinstrumendi raames. Läbi uuenduslike tegevuste, nagu seda on „Maailma linnad”, võtab EL juhtohjad uue rahvusvahelise linnaarengu tegevuskava loomisel ja pakub rahvusvahelisele diplomaatiale tõelist lisandväärtust.

LINNAPAARID

HIINA-EL

WUHAN-BARCELONA (ES); CHENGDU-DUBLIN (IE); GUANGZHOU-LYON (FR); SHANTOU-ANDALUUSIA (ES); TIANJIN-WEST MIDLANDS (UK)

INDIA-EL

MUMBAI-KOPENHAAGEN (DK); NAVI MUMBAI-STUTTART (DE); CHANDIGARH-LAZIO PIIRKOND (IT); PUNE-VARSSAVI (PL)

KANADA-EL

EDMONTON-VITORIA-GASTEIZ (ES); HALIFAX-TALLINN (EE); OTTAWA-HANNOVER (DE); SAANICH-ALMADA (PT)

JAAPAN-EL

KITAKYUSHU-RIIA (LV); KUMAMOTO-LEIPZIG (DE); TOYAMA-BURGAS (BG); SHIMOKAWA-VÄXJÖ (SE)

► LISATEAVE

<http://world-cities.eu/>

<http://europa.eu/!Qk84KC>

► PILK PEAL RAUDTEE-REISIJATEVEO TEENUSTEL

PIIRKONDLIKUD JA LINNAELUNÄITAJAD AITAVAD INVESTEERIDA RAUDTEEDESSE

Programmiperioodil 2014–2020 eraldatakse ühtekuuluvuspoliitika raames peaaegu 19 miljardit eurot raudteedesse investeerimiseks, millest enamik kasutatakse vähem arenenud piirkondades. Võrreldavad näitajad raudteetaristu ja selle kasutamise kohta on tähtsad selle poliitika sisuliseks arendamiseks ja rakendamiseks.

Hiljuti avaldatud töödokument heidab valgust kogu Euroopa raudteeveoteenuste analüüsimisel tehtud suurtele edusammudele. See annab esimest korda põhjalikku ja võrreldavat teavet reisijaveoteenuste kiiruse ja sageduse kohta kogu ELis ja Šveitsis.

Tänu olulistele jõupingutustele andmete kogumise ja teisen-damise alal on nüüd võimalik näidata raudteeveoteenuste silmatorkavaid erinevusi Euroopa piires ning tuua esile riigid, piirkonnad ja linnad, kus osutatavad teenused on eriti head või halvad.

Töödokumendis analüüsiti kõiki raudtee-reisijateveo teenuseid, mida osutati 2014. aasta ühel konkreetsel nädalapäeval. Kogutud andmete põhjal tuletati kõigi raudtee-otseliinide keskmised sagedused ja arvutuslikud kiirused.

Näiteks näitab ühenduste keskmise kiiruse kaart spetsiaalsete kiirraudteeliinide ja ajakohastatud raudteelõikude silmapaistvat tõhusust ning juhib tähelepanu alla 60 km/h jääva kiirusega kaasnevatele probleemidele, mida täheldati suuremas osas Rumeenia, Bulgaaria ja osalt ka Kreeka raudteevõrgustikus. Kui nende raudteevõrgustike kiirus tõsta vähemalt 80 km/h, võiksid need omandada reisijateveos palju suurema tähtsuse.

Juurdepäätavuse jälgimine

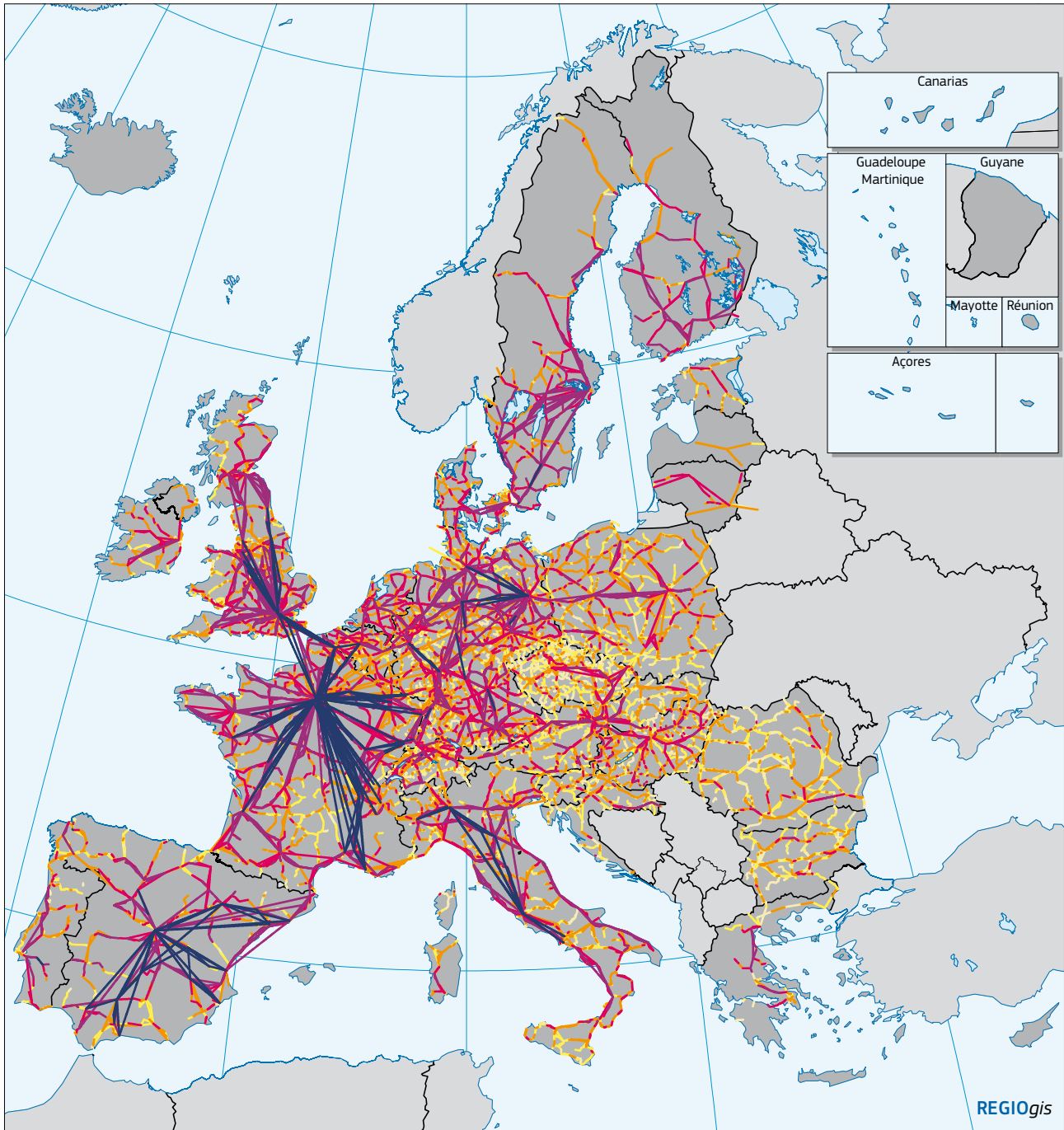
Töödokumendis käsitleti kokkuvõtlikult ka kiiruse ja väljumiste sageduse andmeid riigiti ja piirkonniti ning tehti ettepanek võtta kasutusele linnadevahelise raudtee-reisijateveo kättesaadavuse näitaja. See näitaja põhineb iga linna puhul sellest kolmetunnise reisi kaugusel olevate linnade elanikkonnal ja võtab arvesse summaarset sõiduaega koos vajalike ooteaegadega, kuid sihtjaamade hulka arvestatakse ainult päevasel ajal kasutatavad liinid.

Ehkki juurdepäätavus on selgelt seotud kõrge linnastumistasemega, kannatavad Euroopa Liidu idapoolsete ja osalt ka lõunapoolsete osade mitmed tugevalt linnastunud piirkonnad endiselt suhteliselt halvasti juurdepäätavate raudteeveoteenuste tõttu.

Lõpetuseks võrreldakse linnadevaheliste lähiliinide keskmist kiirust riigisiseste kaugliinide ja rahvusvaheliste liinidega. See analüüs näitab, et rahvusvahelised linnadevahelised liinid töötavad peaaegu alati väiksemal kiirusel kui riigisisesed liinid. Neid tulemuslikkuse erinevusi võib osaliselt selgitada ooteaegadega piiril ja reisigraafikute koordineerimatusega.

Raudteereiside graafikuid peaks saama põhjalikumalt analüüsida, kui avaneb võimalus kasutada kogu ELi raudteede paremini lõimitud andmemudelit.

► LISATEAVE
<http://europa.eu/!tV48bN>

Raudtee-otseliinide keskmine kiirus 2014. aastal

km/h

- <= 40,0
- 40,1 - 60,0
- 60,1 - 80,0
- 80,1 - 100,0
- 100,1 - 150,0
- > 150,0

Puuduvad/mittetäielikud andmed

Arvutuslik kiirus sirgjoonena kujutatud liinil kahe järjestikuse peatuse vahel. Kõik raudtee otsereisid geolokatsiooni põhjal määratud jaamade vahel kell 6.00–20.00, 2.10.2014 (EE, IE: 2013; EL, Korsika, Põhja-Iirimaa: 2015).
 Allikad: UIC, www.peatus.ee, Iirimaa Riiklik Transpordiamet, Kreeka TrainOSE, Chemins de Fer de la Corse, Translink, Põhja-Iirimaa Raudteed, EuroGeographics, OpenStreetMap, TomTom, RRG, regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraat

0 500 Km

© EuroGeographics – administratiivpiiride liit

▶ JALUTUSKÄIK PARGIS

EUROOPA LINNADE ROHEALADE JUURDEPÄÄSETAVUS

Töötati välja metoodika, kuidas hinnata näitajate abil rohealade olemasolu linnades ning nende juurdepääsetavust ja kättesaadavust linnaelanikele kogu Euroopas.

Linnade rohealad (nt pargid, aiad ja linnalähedased metsad) täidavad mitmesuguseid eesmärke ökoloogilistest meelelahutuslikeni. Samuti on neil esteetiline väärtus ja suur tähtsus rahvatervise edendamisel ning need aitavad üldiselt parandada elanike elukvaliteeti.

Linnade rohealade tegelikku olemasolu ja pindala on lihtne mõõta olemasolevate statistiliste andmete põhjal. Teisalt ei taga nende alade pelk olemasolu, et need täidavad oma eesmärki enamiku linnaelanike jaoks. Rohealad võivad olla koondunud linna teatavatesse osadesse ning neile võib olla keeruline juurde pääseda, näiteks jalakäijatel.

Sellistel kaalutlustel töötati välja metoodika, mis võtab arvesse elanike ja rohealade ruumilist jagunemist konkreetse linna territooriumil ning tulemuseks saadavad näitajad väljendavad rohealade lähedust linnaelanikele.

Edusammud

Võrreldavate andmete saamiseks kasutati kogu ELi hõlmavaid ühtlustatud andmeallikaid, nagu Copernicuse linnaatlase maakasutuse andmeid ja loendusel põhinevaid rahvastiku andmeid võimalikult suure ruumilise eraldusvõime juures. Ühendades need andmed täieliku tänavavõrgustikuga on võimalik välja arvutada elanikule 10-minutilise jalutuskäigu kaugusel olevate rohealade kogupindala.

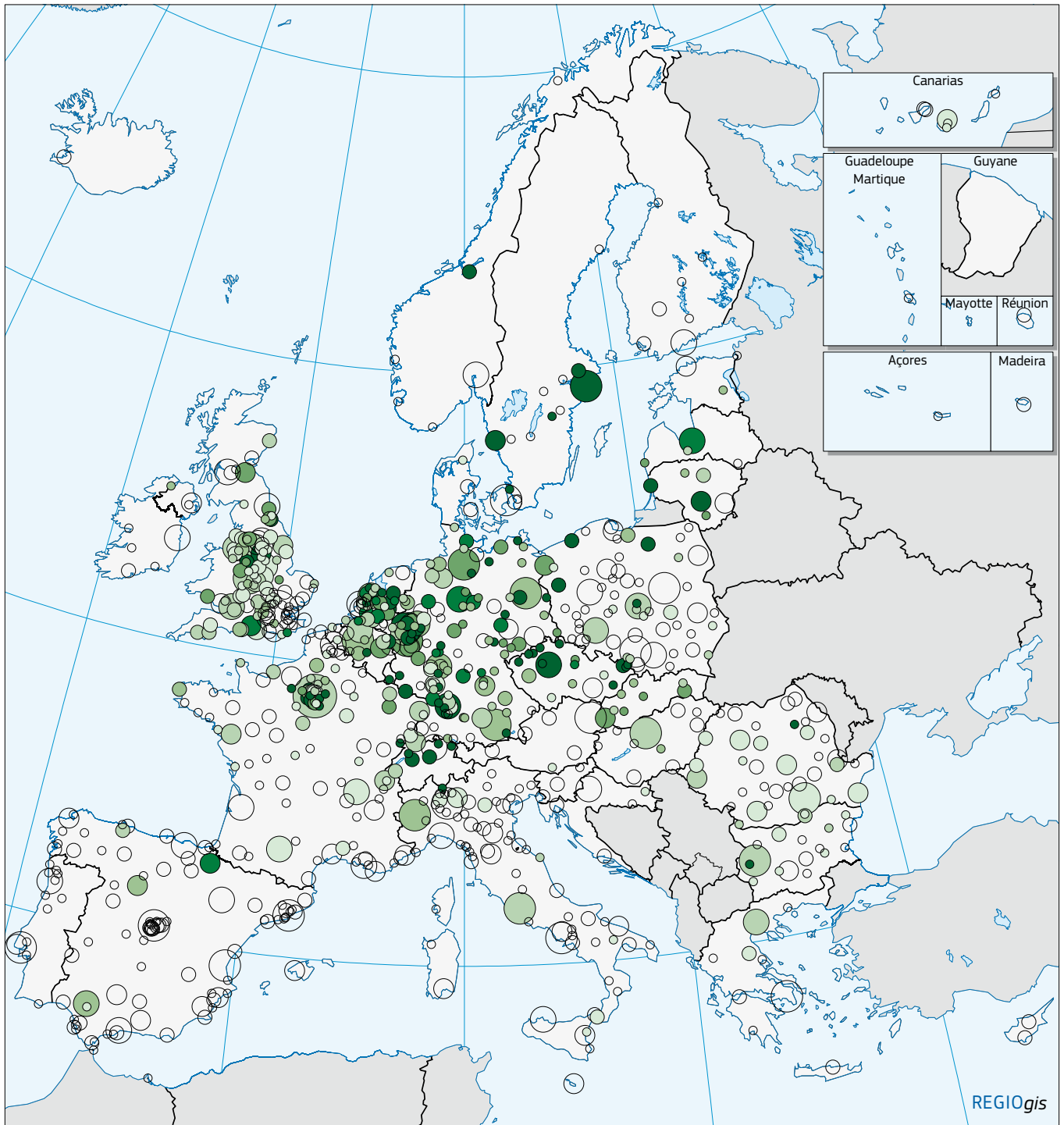
Kogu linna tasandil näitab see lähedal asuvate rohealade (kaardil) keskmine väärtus, kuivõrd erinev on rohealade lähedus elanikele. Suuremates pealinnades ulatub lähedal asuvate rohealade keskmine väärtus vähem kui 15 hektarist (nt Bukarestis, Pariisis, Budapestis, Roomas ja Sofias) enam kui 50 hektarini (Prahas ja Stockholmis).

Töödokumendis kirjeldatakse üksikasjalikult seda metoodikat ja saadavaid tulemusi. Samuti selgub dokumendist, et uued näitajad annavad lisateavet rohealade olemasolu ja jaotumise kohta. Kuna linnaatlase andmeid alles kogutakse, lisandub lähiajal analüüsitava hulka ka uusi linnu. Värskenatud ja lõplikud linnapõhised andmed avaldatakse Info regio veebilehel.

▶ LISATEAVE

<http://europa.eu/!rX73Dj>

<http://land.copernicus.eu/local/urban-atlas>

Linnade rohealade juurdepääsetavus 2012. aastal

Hektarit

- < 10
- 10 - 15
- 15 - 20
- 20 - 25
- 25 - 30
- >= 30
- Andmed puuduvad

Kesklinna rahvaarv

- < 100 000
- 100 000 - 250 000
- 250 000 - 500 000
- 500 000 - 1 000 000
- 1 000 000 - 5 000 000
- >= 5 000 000

Rahvastiku alusel kaalutud linna rohealade ja metsade pindala mediaan (10-minutilise jalutuskäigu kaugusel)

Allikad: Copernicus Urban Atlas, NSIs, TomTom, REGIO-GIS

0 500 Km

© EuroGeographics – administratiivpiiride liit

UUDISED

[LÜHIUUDISED]

ÕPPIMINE LÄBI MÄNGU

Regionaal- ja linna- poliitika peadirektoraat on viimastel aastatel koostanud noortele (umbes 8–13aastastele) ja õpetajatele

terve rea toreid õppevahendeid. Kõige viimane ja uuenduslikum neist on veebidokumentaal „Partnerid”: multimeedia vahendeid igakülgset rakendav uurimismäng, mis viib mängijad Euroopa Liidu kuude erinevasse piirkonda. Uurimise käigus tutvutakse regionaalpoliitika meetmetega, millega edendatakse ELi piirkondade arengut ja nii omavahelisi kui kodanike sidemeid nende piirkondadega. Koomiksil „Partnerid” põhinev digitaalne versioon pakub toreid ja teabeküllast elamust.

► LISATEAVE

http://ec.europa.eu/regional_policy/et/edu

PIIRKONDLIK FOTO- KONKURSS SUUREMA TÄHELEPANU ALL

Sellel aastal moodustab fotokonkurss „Euroopa minu regioonis” osa laiemast kampaaniast, mille eesmärk on meelitada kodanikke külastama oma piirkonda ja rohkem teada saada seal asuvatest ELi rahastatud projektidest. 2016. aasta mais avavad erinevad projektid kõikjal Euroopas ulatusliku teadlikkuse tõstmise kampaania käigus avalikkusele oma ukseid. Haldusasutused on interaktiivsele kaardile Info-regio veebisaidil üles laadinud teabe planeeritud ürituste kohta (vt link allpool).

Lisaks osalevad mõned projektid aardejahis: projekti asukohtadesse on peidetud vihjed ja inimesi kutsutatakse neid üles otsima. Parimatele fotodele ja aardejahis osalejatele on välja pandud auhinnad. Sarnaselt eelmise aastaga toimub ka traditsiooniline Facebooki fotokonkurss, aga fotode esitamise perioodi on pikendatud maist augustini. Täieliku teabe leiata Info-regio või „Euroopa minu regioonis” Facebooki lehelt.

► LISATEAVE

<http://europa.eu!/WV98rM>

CEMR

Selle aasta Euroopa Kohalike ja Piirkondlike Omavalitsuste Nõukogu (CEMR) kongress leiab aset Nikosias (Küpros) 20.–22. aprillil. Üritus annab linnapeadele, volinikele ja piirkonna juhtidele võimaluse kohtuda ja arutada teemasid, nagu ränne, kliimamuutus, kohalikud rahalised vahendid, territoriaalreformid jne. Osalejate hulgas on ka ELi liidreid, ÜRO esindajaid, eksperte, akadeemikuid ja kodanikuühiskonna liikmeid. Soovijad saavad üritusele registreeruda allpool oleva lingi kaudu.

► LISATEAVE

www.cemr2016.eu

RIIGIHANGETE KAVA

Uus Euroopa Komisjoni avaldatud Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide (ESI fondide) haldussuutlikkuse alane uurimus pakub ainulaadset ja enneolematut ülevaadet olemasolevatest üleeuroopalistest struktuuridest, suutlikkusest, süsteemidest ja tavadest, et parandada riigihangete kvaliteeti.

Kooskõlas algatusega „Tulemuslikkusele orienteeritud ELi eelarve” tegutseb komisjon maksumaksja raha tõhusa ja läbipaistva kasutamise tagamiseks paremate tulemuste saavutamise nimel. Ligikaudu pool ESI fondide eraldistest suunatakse läbi riigihangete reaalmajandusse.

Uurimus, mis põhineb kõigi 28 liikmesriigi dokumentide analüüsil, kohapealsetel küsitlustel 15 liikmesriigis, juhtumiuuringutel Tšehhi Vabariigis ja Portugalis ning kogu ELi hõlmaval asjatundjate veebiküsitlusel, hindab iga süsteemi tugevaid ja nõrku külgi 28 riigi profiilide lõikes. Samuti pakub see välja nimekirja 35 heast tavast, mida otsuste tegijaid peaksid kasutama haldussuutlikkuse parandamiseks, eriti seoses inimressursside, süsteemide ja töövahendite ning juhtimisstruktuuridega. Tuginedes põhjalikule analüüsile, annab dokument tegelikult konkreetseid soovitusi tulemuste parandamiseks nii ELi kui liikmesriikide tasandil.

▶ LISATEAVE

<http://europa.eu/lvF38WH>

AVATUD ANDMED TULEMUSLIKKUSE TOETAMISEKS

1) MISSUGUNE TEAVE ON SAADAVAL ESI FONDIDE AVATUD ANDMETE PLATVORMIL?

Platvorm keskendub peamiselt 2014.–2020. aasta rahastamisperioodile, hõlmates kõiki viit ESI fondi ja noorte tööhõive algatust. See pakub ESI fondide programmide finants- ja ühiste näitajate visualiseerimist. Andmekataloog, millel platvorm põhineb, sisaldab ka ühtekuuluvuspoliitika

2007.–2013. aasta rahastamisperioodi tulemustega seotud andmekogumeid (Ühtekuuluvusfond, ERF, ESF).

2) MILLISEID TEENUSEID PLATVORM PAKUB?

Läbi veebipõhise visualiseerimise annab platvorm selge pildi ESI fondide investeeringutest ja nende oodatud tulemustest. Kasutajad pääsevad ligi ka kataloogi toorandmekogumitele ning võivad luua oma filtreid ja vaateid, mida saavad lisada oma veebilehtedele või jagada sotsiaalmeedias.

3) KUST PLATVORMI ANDMED PÄRINEVAD?

Platvormi andmed pärinevad enam kui 530 riiklikust, piirkondlikust või piirkondadevahelisest programmist, mille komisjon on ESI fondidest rahastamiseks heaks kiitnud pärast arutelu asjakohaste riiklike ja piirkondlike valitsusüksustega.

4) MISSUGUSED UUENDUSED ON ETTENÄHTUD 2016. AASTAL?

Visualiseerimised on praegu võimalikud riikide ja valdkondade tasandil, aga 2016. aasta lõpuks on eesmärk need esitleda programmi tasandil.

Samuti näidatakse edusamme, mis on tehtud programmide ootuspäraste tulemuste saavutamiseks.

Andmekataloogi täiendatakse ELi poliitikaga seotud muud tüüpi andmekogumitega

▶ LISATEAVE

<https://cohesiondata.ec.europa.eu/>
<http://europa.eu/!tY69KR>

▶ ÖNNITLEME JUUBILARI – IQ-NET!

IQ-NET TÄHISTAB STRUKTUURIFONDIDE KOHTA KOGEMUSTE JAGAMISE 20. JUUBELIT

▶ IQ-Neti liikmed kogunevad tähistama võrgustiku 20. juubelit

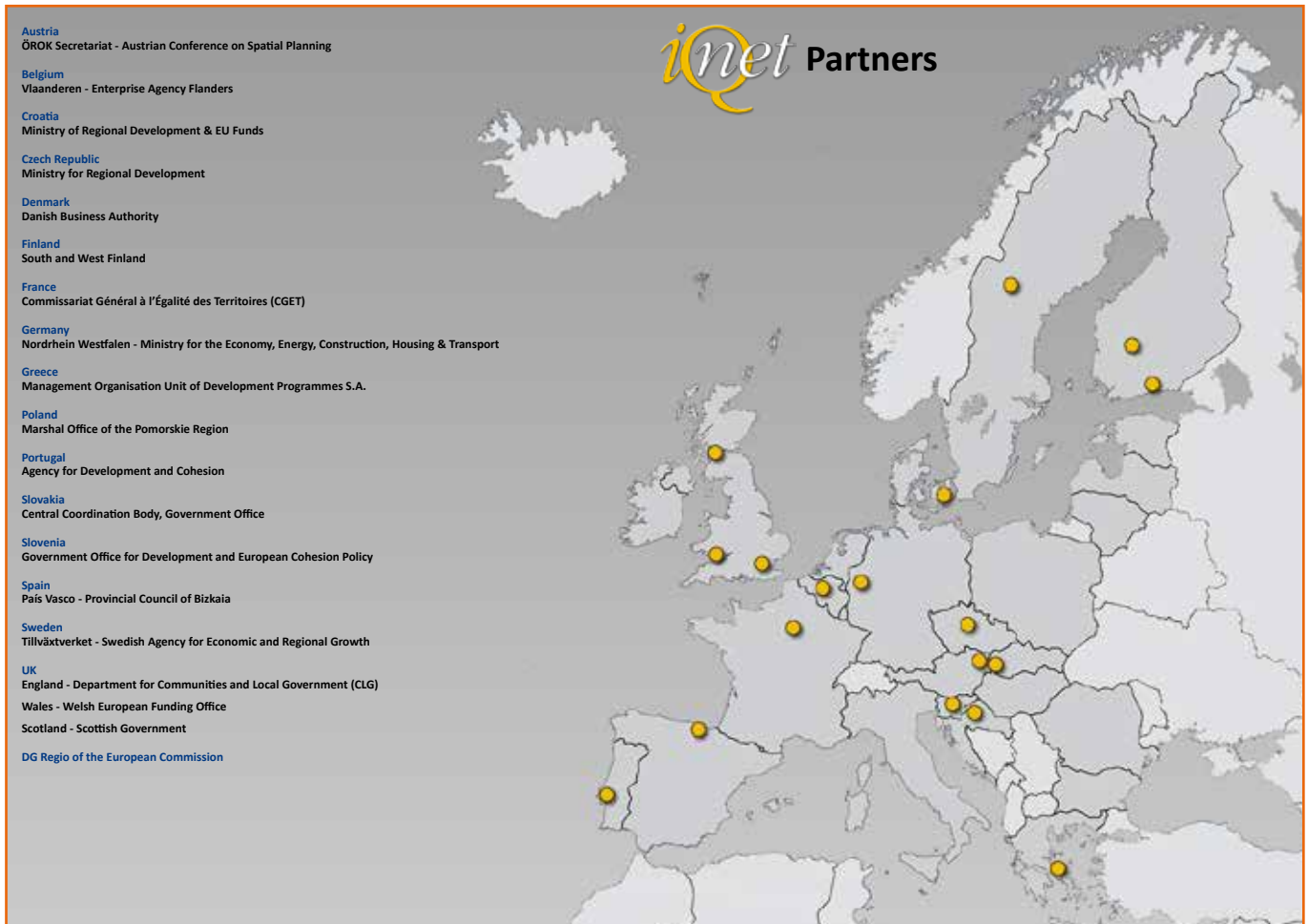

Panorama palus Šotimaa Strathclyde'i Ülikooli Euroopa poliitika teaduskeskuse (EPRC) direktoril, professor John Bachtleril ja IQ-Neti võrguhalduril Stefan Kahil selgitada, kuidas IQ-Net toimib ja mis tähtsus on selle juubelil.

Struktuurifondide programmijuhtimise kvaliteedi arendamise võrgustik IQ-Net on üks kõige kauem tegutsenud Euroopa teadmistevahetamise võrgustikke, mis on pühendatud ühtekuuluvuspoliitikale. 1996. aasta veebruaris asutatud ja EPRC juhtimisel tegutsev IQ-Net tähistab oma 20. aastapäeva, vaadates tagasi selle aja jooksul peetud enam kui 40 konverentsile, kus käsitleti programmijuhtimise erinevaid tahke.

Paljud juba teavad IQ-Netti, kuid palun selgitage lühidalt selle võrgustiku eesmärki.

John Bachtler: Juba nimi Struktuurifondide programmijuhtimise kvaliteedi arendamise võrgustik ütleb ära, millega IQ-Net tegeleb. Selle eesmärk on aidata kaasa kolleegidelt vastastikku õppimisele ja teadmiste vahetamisele kõigi programmijuhtide ees seisvatest raskustest. Teadmiste jagamisel pööratakse põhitähelepanu programmide juhtimistsüklile, mille hulka kuulub strateegia arendamine, programmitöö, projektide loomine, kaalumine ja valimine, partnerite tegevuse koordineerimine, järelevalve, hindamine, finantsjuhtimine, kontroll ja auditeerimine. See hõlmab ka mõningaid põhilisi valdkondlikke prioriteete, nagu innovatsioon, ettevõtlus, tööhõive ja jätkusuutlikkus, ning samuti riigiabi eeskirjadele vastavuse regulatiivseid murekohti.

Kes on IQ-Neti partnerid?

Stefan Kah: Võrgustik ühendab 16 liikmesriigi (Austria, Belgia, Hispaania, Horvaatia, Kreeka, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Taani, Tšehhi Vabariik ja Ühendkuningriik) 18 programmijuhtimisasutust, mis vastutavad üheskoos ELi ühtekuuluvuspoliitika raames antavast rahastusest peaaegu kolmandiku haldamise eest. Enamik liikmetest on haldusasutused, kuid meil on ka mõned riiklikud koordineerimis- ja ka vahendusasutused. Põhinõue on see, et neil oleks kogemusi struktuurifondide rakendamisel ja nad peaksid tähtsaks avatud kogemustevahetust. Euroopa Komisjon (regionaalpoliitika ja tööhõive peadirektoraadid) on samuti aktiivne partner ning EPRC toetab teaduslikust ja organisatsioonilisest küljest.

Nimetasite kogemustevahetust – mida see praktikas tähendab?

SK: Teadmistevahetuse protsessi keskmeks on iga kuue kuu tagant korraldatavad IQ-Neti konverentsid, mis on alati pühendatud partnerite valitud konkreetsele juhtimisteamale. Enne iga konverentsi uurib EPRC, kuidas see teema (nt projekti valimine või järelevalve) on igas partnerriigis või piirkonnas korraldatud. Kogutud tulemused esitatakse tutvustavates dokumentides, et anda ülevaade tavadest kogu ELis, tuues esile huvitavaid või uuenduslikke juhtumiuuringuid ja programmijuhtimisega seotud õppetunde. Seetõttu on partneritel teemat arutades juba hea ülevaade ühistest nimetajatest ja erinevustest ning enda programmijuhtimise kogemuste seisust rahvusvahelise praktika valguses. Samuti pakume vastavalt vajadusele partnerorganisatsioonidele abi konkreetsete rakendusküsimuste puhul.

IQ-Net saab täna 20-aastaseks. Millest sai võrgustik alguse?

JB: Võrgustiku loomise idee pärineb Strathclyde'i Euroopa Partnerluselt, kes tegeles Euroopa Regionaalarengu Fondi Lääne-Šotimaa programmi juhtimisega. Teised EL 15 „Eesmärk 2” piirkonnad (vanad tööstuspiirkonnad) ja 1995. aastal liitunud riigid võtsid selle mõtte vaimustusega vastu. Regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraat (varasem XVI peadirektoraat) aitas tugevalt ettevalmistava toetusega, et võrgustiku tööle hoogu anda. EPRC oma pikaajaliste kogemustega regionaalpoliitikaga seotud uurimistegevuse teadmistevahetuse alal oli võrgustiku juhtimiseks loomulik valik.

ELis on palju kogemuste vahetamise viise. Mille poolest IQ-Net erineb?

SK: Avatud ja vastastikuse teadmiste jagamise hõlbustamiseks on vaja kolleegidelt õppimise tõhususe heaks seda juhatada. Investeerime jõuliselt teadmusloomesse, et luua tugev alus kogemuste vahetamisele. EPRC mitmekeelne uurimismeeskond teeb süvauuringuid kogu ELis programmi juhtimisealaste praktiliste kogemustega seotud teemadel ning toetub ka hindamistulemustele ja teaduslikele arusaamadetele. IQ-Neti koosolekud edendavad head interaktiivsust, näiteks praktilisi küsimusi käsitlevatel seminaridel. Me avaldame dokumente tohutu hulga praktiliste teadmiste kohta ning oleme aegamööda kogunud teabevaramu praktiliselt kõigi programmijuhtimisega seotud küsimuste kohta.

Kas teil on tõendeid IQ-Neti sedalaadi teadmistevahetuse tõhususe kohta?

JB: Hindame IQ-Neti tegevuse tulemusi iga kolme aasta tagant. Kõige ilmsem kasu on see, et programmijuhid saavad end teistega võrrelda. Samuti on tõendeid organisatsioonilise õppimise kohta. See tähendab, et IQ-Neti aruanded ja arutlused on

loonud uusi mõtteid ja lahendusi näiteks projektivaliku ja järelevalvesüsteemide alal. Partnerprogrammid on teinud muudatusi, mis toetuvad võrgustikus väljaselgitatud parimatele tavadele. IQ-Net loob ka sidemeid erinevate programmide vahel ning samuti on väga tähtis, et see soodustab mitteametlikku dialoogi komisjoni talitustega programmijuhtimise raskuste teemadel.

Mis on IQ-Netil järgmiseks kavas?

JB: IQ-Net on need kaks aastakümnet pidevalt kohanenud vastavalt meie partnerite vajadustele ja teeb seda ka edaspidi. Nõudlus haldussuutlikkuse suurendamise järele tõuseb pidevalt. Kavatsime hakata rohkem tegelema koolitusega. Jälgime uute reformide (uute valdkondlike prioriteetide, tulemustele orienteerituse ja tulemusraamistiku, finantsvahendite ja lõimitud investeeringute) rakendamist käesoleval programmitöö perioodil ning suuname juba pilgud 2020. aasta järgsesse aega. Kogemustevahetuse jaoks ei ole teemade puudust karta ning me ootame huviga, kuidas saab IQ-Net aidata kaasa tõhusale õppimisele.

► LISATEAVE
<http://www.eprc.strath.ac.uk/iqnet>

▶PROJEKTID

▶HISPAANIA

▶ LAIENEVAD PÕLLUMAJANDU-
SUURINGUD HISPAANIAS

Kogumaksumus:
3 285 349 eurot
ELi toetus:
2 628 279 eurot

Lääne-Hispaanias läbiviidav projekt lisas hoogu põllumajandusalasele teadus- ja arendustegevusele ning samal ajal tugevdas ka sidemeid kohalike ettevõtjate ja teadlaste vahel. Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF) toetus aitas Finca La Orden-Valdesquera uurimisinstituudil saada vajalikke uusi rajatisi ja luua töökohti.

Extremadura teadusliku ja tehnilise uurimiskeskuse CICYTEX koosseisu kuuluv instituut kasutas rahalist toetust oma teadusbaasi uuendamiseks ja laiendamiseks, muuhulgas ehitati uus biotehnoloogia ladu ja tehti vajalikke niisutussüsteemi täiustusi. Lisaks võimaldavad laborites ja katsemajandites kasutamiseks soetatud uued materjalid teadlastel võtta käsile uusimaid uurimisteemasid.

Peale põllumajanduse uuritakse Finca La Orden-Valdesquera instituudis ka muid sellega seotud valdkondi, näiteks metsandust ja loodusvarade kasutamist. Praeguste projektide põhiteemad on muuhulgas energeetiliste põllukultuuride hindamine ja analüüs, põllumajandustoodangu suurendamise võimalused ning loomakasvatusega seotud uurimused.

Avarduv horisont

Mitmesuguste tehnoloogiasirde algatuste kaudu saavad instituudi tegevusest kasu nii põllumajandustootjad, teised teadusorganisatsioonid, kohalikud ettevõtjad ja ühistud. Siiani on projekti kaudu toetatud teabepäevade, seminaride, konverentside ja loengute korraldamist. Põllumajanduserialade teadlased, tehnikud ja üliõpilased on saanud koolitust.

Lisaks on teabevahetuse ja külastuste hõlbustamiseks loodud partnerlusi kohalike ettevõtjate ja uurimiskeskustega.

Tänu paremale teadusbaasile saab instituut nüüd palju laiemalt teavitada oma tegevusest ja projektide tulemustest. Sellele on aidanud kaasa peamiselt reklaami otstarbeks meediavahendite väljatöötamine ja põhjaliku värskenduskuuri läbinud veebileht. Peale selle on koostatud ja levitatud uusi väljaandeid, et aidata põllumeestel paremini tehnoloogiasirde võimalusi ära kasutada ja omaks võtta.

Uued töökohad

Projektiga seotud investeeringute tulemusel on loodud üle 400 uue teadus-, arendus- ja innovatsiooniprojekti ning ligikaudu 70 partnerlusalgatust kohalike ettevõtjatega. Need ettevõtmised on loonud ka 35 uut töökohta.

CICYTEXi peadirektor Carmen González Ramos kinnitas, et toetussummad on aidanud edendada teaduslikke uurimusi ja arendada Extremadurast eksporditavaid tooteid, millest on kasu nii kohalikele ettevõtjatele kui ka põllumeestele. Projekt on aidanud parandada ka Extremadura ümbruskonna sotsiaal-majanduslikku ja keskkonna seisundit.

▶ LISATEAVE

cicytex.gobex.es/es/centros/la-orden-valdesquera

▶ „TARKVARA LINN” – INNOVATSIOONI MOOTOR

Tänu Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF) toetusele on Inglismaa kirdeosa IT-ettevõtjatel koht, kus nad saavad pühendada tootearendusele ja ettevõtte laiendamisele. Sunderlandi Software Centre on keskus, kus leidub töötamiseks uusima tehnoloogiaga varustatud ruume ja mitmeid ettevõtluse tugivõimalusi.

Sunderlandi linnanõukogu avas 2012. aastal selle keskuse, kus on 63 ettevõttele üle 6000 m² üüripinda koos uusimate seadmete ja lisavõimalustega. Andekate kohalike inimestega koostöö edendamiseks pakub keskus „liivakasti” ja innovatsiooniruumi, kus ettevõtjad saavad ideid ja prooviksimplare katsetada. Seal on ka arendus- ja katsekeskus ning ruum kogukonna kaasamiseks ja töötubade korraldamiseks.

Sunderland Software City (SSC) kujutab endast edukat koostööd Sunderlandi linnanõukogu, ülikooli, kolledži ja North East Business and Innovation Centre vahel. Erasektoriga koostöös 2008. aastal asutatud keskus on ühtne kontaktpunkt alustavatele tarkvaraettevõtjatele ja ka kauem tegutsenud VKEdele. Praeguseks on see aidanud 260 tarkvaraettevõtet ning andnud oma panuse piirkonnas ligikaudu 335 uue töökoha loomisse, aidates laiendada tehnoloogiavaldkonna ettevõtlusbaasi peaaegu 20%.

SSC pakub ärinõustamise teenust, mis puudutab näiteks selliseid valdkondi nagu turule sisenemise toetus, finantsplaneerimine, lepingute vahendamine ja juurdepääs rahvusvahelistele investeerimisteenustele. Püüdes aidata kaasa uute klientide ja turgude leidmisele, julgustab see ka teistes sektorites tegevaid ettevõtteid (nt tootmine, tervishoid ja taastuvenergia) proovima digitaal tehnoloogia eeliseid.

Talendid sihikul

SSC püüab pidevalt leida uusi kontakte avalik-õiguslike, era- ja haridusorganisatsioonidega, et pakkuda kohalikele tarkvaraettevõtetele maksimaalseid võimalusi. Sellel on näiteks tugevad sidemed Ühendkuningriigi digitaalse katapuldi (Digital Catapult Centres ehk DCC) algatusega, mille raames avati 2015. aastal üks kolmest piirkondlikust DCC keskusest. DCC kirdepiirkonna ja Teesi jõe oru keskus kujutab endast SSC juhtimisel toimuvat koostööd viie kohaliku ülikooli ja kahe kohaliku ettevõtluspartnerluse vahel. Selle eesmärk on aidata Ühendkuningriigi ettevõtetel jagada turvaliselt ja tõhusamalt ettevõttele kuuluvaid andmeid, et soodustada organisatsioonilise teabe uudsete kasutusviiside leidmist ning proovida uusi kaubandusmudeleid.

SSC ja kohalikud partnerid osalevad samuti aktiivselt Tech City, Ühendkuningriigi Tech Cluster Alliance'i, Cisco National Virtual Incubatori ja Sunderlandi Work Discovery algatustes, suurendades noorte teadlikkust neile kättesaadavatest koolitus- ja karjäärivõimalustest.

Arendades suhteid ja partnerlust teiste organisatsioonidega on SSC oma saavutustele tuginedes avanud piirkonna tarkvarasektorile kaugemaleulatuvad tulevikuväljavaated. Nüüd pööratakse põhitähelepanu oma peamiste tugevate külgede arendamisele, uute võimaluste leidmisele ja rahvusvaheliste kaubandussuhete maksimaalsele ära kasutamisele, püüdes samal ajal ületada takistusi, mis piiravad uuenduslike tarkvaraettevõtete kasvu.

Kogumaksumus:
17 440 107 eurot
ELi toetus:
8 713 330 eurot

▶ LISATEAVE
www.sunderlandsoftwarecity.com

▶ EUROOPA TERRITORIAALNE KOOSTÖÖ: LÄTI JA LEEDU

▶ ÜHISED JÕUPINGUTUSED
KESKKONNAKATASTROOFI-
DEGA TOIMETULEMISEKS

Läti ja Leedu on loonud piiriülese päästemeeskonna ja varajase hoiatamise süsteemi, mis aitaks tulla toime võimaliku keskkonnakatastroofiga Līlupe jõgikonnas. Seda loetakse kõrge riskiastmega piirkonnaks, kuna seda läbivad mitmed maanteed, raudteed ja torujuhtmed, mida kasutatakse suures koguses keemia- ja naftakeemiatoodete vedamiseks.

Līlupe ECO projekti päästemeeskond on Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF) toetusel varustatud uusimate vahenditega, et oleks võimalik kiiresti õnnetustele reageerida, nende tagajärjel tekkivat reostust ennetada ja ka seda koristada. Meeskond koosneb piirkonna omavalitsuste asjatundjatest ning Jelgava (Läti) ja piiriäärsete valdade Šiauliai ja Panevežyse (Leedu) tuletõrje ja päästeteenistuste liikmetest. Kõik meeskonna liikmed saavad korrapäraselt koolitust, mis aitab neil oma kodanikukaitsevõimet arendada ja „peenähälestada”.

Projekti varajase hoiatamise süsteem kasutab meeskonna kiireks ja tõhusaks kohalejõudmiseks interneti ja tekstisõnumite võimalusi. Algselt katsetati sellist protseduuri Jelgavas, sest see linn peab sageli toime tulema suure üleujutusriskiga. Praeguseks on see kasutusele võetud ka piirkonna teistes linnades.

Projekt on olnud teadmiste, kogemuste ja oskusteabe jagamise poolest väga kasulik mõlema naaberriigi piiriäärsetele omavalitsustele ja päästemeeskondadele. See on omakorda aidanud projekti partneritel keskkonnakatastroofidele paremini reageerida.

Lisaks on see tõstnud märgatavalt piiriäärsete piirkondade riskijuhtimise taset, millele on tubliski kaasa aidanud ühise päästemeeskonna juurdepääs suurematele ressursidele kui varem üksi tegutsedes.

Kiirreageerimine

Oma kahe tegevusaasta jooksul on projekt raames peetud 75 seminari mitmesugustel teemadel, mis on seotud keskkonnakatastroofidega ja nende tagajärjel tekkivatele hädaolukordadele reageerimisega. Üliõpilased ja kohalikud elanikud said nendel üritustel projektiga tutvuda ja õppida tundma parimaid reageerimisviise erinevatele katastroofistsenaariumidele.

Līlupe ECO on parema avaliku päästeteenuse osutamisega üldiselt tõstnud kohalike elanike elukvaliteeti ja turvalisust. Edasises perspektiivis aitab see kaasa tugevama ja paremini lõimitud piiriülese kogukonna moodustamisele.

Projektijuht Liene Rulle rõhutas, et see projekt võimaldas mõlemal piirkonnal jagada teavet viisil, mida ei oleks muidu olnud võimalik koguda või see oleks olnud raske. Samuti on projekt aidanud parandada piirkonna riskijuhtimisteenistuste kvaliteeti ja kättesaadavust.

▶ LISATEAVE

www.jelgava.lv/pasvaldiba/projekti/2014-gads/latvijas--lietuvass-parrobezu-sadarbibas6/ekologisko-avariju-likvidesana-un-vides-7

Kogumaksumus:
1 150 511 eurot
ELi toetus:
977 934 eurot

►EUROOPA TERRITORIAALNE KOOSTÖÖ: SLOVEENIA JA HORVAATIA

► PIIRIÜLENE VABATAHTLIK TEGEVUS VÕITLUSEKS SOT- SIAALSE TÕRJUTUSEGA

Vabatahtliku töö valdkonnas uute võimaluste loomise algatuse tulemusena sündis Sloveenia ja Horvaatia piiriäärsetel aladel kõigile kasulik lahendus. Lisaks kohalike kogukondade toetamiseks uuenduslike võimaluste leidmisele seati linna vabatahtlike projekti prioriteediks aidata puudust kannataval rühmal ja vähestel leida vabatahtliku töö võimalusi, et parandada oma elukvaliteeti ja sotsiaalset kaasatust.

Euroopa Regionaalarengu Fondist (ERF) toetust saanud projekt pakkus professionaalset ühtlustatud toetust, mis võimaldas inimestel leida nende vajadustele ja unistustele vastavat vabatahtlikku tööd. Lisaks püüti tõsta vabatahtlike haridustaset, pannes erilist rõhku erivajadustega inimeste abistamisele.

Üheks põhieesmärgiks oli leida uusi võimalusi edendada vabatahtlikku tööd ja kasutada selle eeliseid Maribori linnas Sloveenia Podravje piirkonnas, selle naaberlinnas Varaždinis Varaždinska piirkonnas ja Čakovecis Horvaatia Medžimurska piirkonnas. Projekti meeskond tahtis ka luua vabatahtlike organisatsioonide võrgustiku ning toetada nende tegevust vabatahtliku töö sidusa struktuuri väljaarendamisega.

Tugev strateegia

Linna vabatahtlike projekti meeskond uuris oma eesmärkide täitmiseks vabatahtlikku tegevust mitmel tasandil. Projekti käigus analüüsiti teadusuuringute tulemusi, strateegia arendamist, nähtavust, suutlikkuse suurendamist ning vabatahtlike organisatsioonidele praktilise abi osutamise viise.

Pärast üksikasjaliku analüüsi koostamist võttis projekti meeskond järgmiseks käsile vabatahtlikkuse arendamiseks ühise piiriülese strateegia koostamise ja rakendamise. Suutlikkuse arendamise osana loodi võrgustik piirkondlikest teabemetitest ja raamatukogudest, kes suudaksid vabatahtlike

rühmi toetada. Lisaks koolitati projekti käigus vabatahtlike noori juhte, et parandada nende oskuste taset ja pädevust, ning koostati mitmeid õppematerjale.

Meeskond töötas välja ka uudseid vabatahtliku töö vorme, sh äriettevõtete vabatahtliku tegevuse jaoks, julgustades ettevõtjaid ja organisatsioone ühiskondlikes algatustes osalema. Sellise tegevuse õigesti rakendamiseks pakuti IKT-vahendeid ja muuhulgas avati veebiportaal vabatahtliku töö jaoks. Samuti korraldati mitmeid üritusi, mille eesmärk oli teadvustada vabatahtliku töö eeliseid kogukonna ja ühiskonna ühtekuuluvuse tõstmiseks.

Ehkki linna vabatahtlike projekt lõppes 2013. aastal, kestab selle pärand tänaseni, sest selle piirkondlikud bürood, raamatukogud ja veebiportaal tegutsevad edasi ning edendavad võimalusi vabatahtlikuks tööks. Sellega seotud tegevuse kulud katavad kohalikud omavalitsused. Projektiga loodi kaks alalist töökohta.

►LISATEAVE
www.city-volunteers.si/

Kogumaksumus:
614 696 eurot
ELi toetus:
522 492 eurot
(suurim lubatav)

▶ KREEKA

▶ **INVESTEERING AITAB TOOTMIST ARENDADA JA EKSPORTI SUURENDADA**

Tänu Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF) toel saadud investeeringule seadmetesse sai joogikõrsi tootv Kreeka ettevõtte parandada oma tootmisprotsesse ning suurendada ekspordimahtusid.

Matrix Pack SA oli juba oma valdkonna liider. See on ainus ettevõtte Euroopas, mis toodab igat liiki joogikõrsi ja ekspordib 70–75% oma toodangust üle kogu maailma. Teisalt teevad lõpptoote madal hind, vajadus täita mitmesuguseid tehnilisi nõudeid ning range hügieenikontroll tootmise ja laienemise keeruliseks.

Tiptasemel masinad

Konkurentsivõime ja ettevõtluse rakenduskava alusel oli projekti Extroversion I eesmärk suurendada ettevõtte innovatsioonivõimet kõrte tootmisel, tõstes samal ajal ka ekspordipotentsiaali. Projekt võimaldas soetada järgmised kolm uut erialast tootmismasinat, millega sai moderniseerida Matrixi toodete tootmisprotsesse ja turustamisviise.

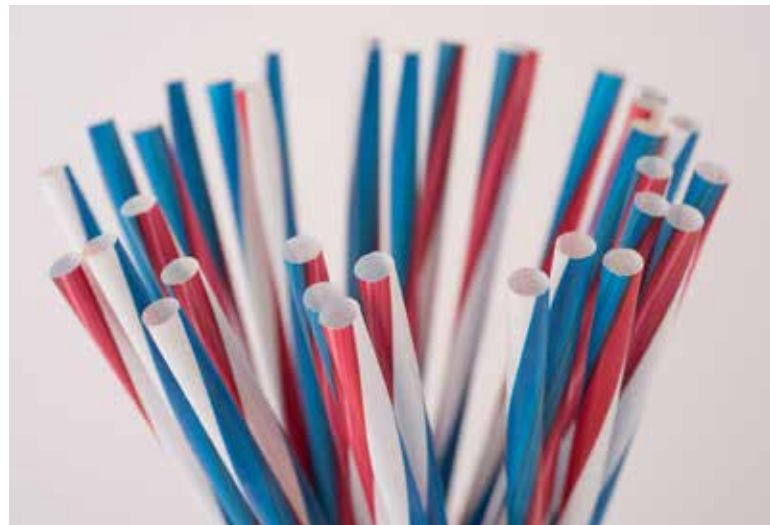
- ▶ Kiire lainestusmasin joogikõrtele painduva osa tegemiseks automatiseeris tootmisprotsessi lõppetapi. Selle masina ühendamine kahe teise uue masinaga võimaldas Matrixil tõsta tootlikkust 30%.
- ▶ Üksikpakendamismasin, millega saab kõrred pakendada ükshaaval plastkilesse või paberisse. Samuti saab selle masinaga pakendile trükkida, mis on mõnele kliendile väga huvitav võimalus.
- ▶ Kõrte automaatne kottidesse pakendamise masin võimaldab Matrixil kasutada pakendamiseks erineva suurusega kotte, kuhu mahub 40–250 kõrt. See seade automatiseeris kogu pakendamise ning selle tulemusel tõusis ettevõtte tootlikkus selles tegevusvaldkonnas 15–120%, vastavalt kliendi soovitud pakendi liigile.

Investeering hõlmas ka integreeritud tähistusega laomajanduse ja jälgitavuse juhtimissüsteemi juurutamist.

Kogumaksumus:
294 183 eurot
ELi toetus:
202 885 eurot

Kasu kliendile

Lisaks tehase tootmisprotsesside moderniseerimisele on investeeringu tulemusel paranenud lõpptoote üldine kvaliteeditase. See aitab ettevõttel pääseda uutele turgudele ja müüa toodangut suurte nõudmistega välisklientidele, näiteks kaubanduskettidele ja hulgimüüjatele, kelle tellimustes on sageli märgistuse erinõudeid.

Masinate paigaldamisest alates on Matrix laiendanud oma ekspordibaasi. Kui 2011. aastal oli ettevõttel 14 välisklienti, siis 2014. aastaks, mil investeerimisprogramm lõppes, oli see arv tõusnud 63-ni. Ettevõtte tõstis 2015. aastal veel oma eksporditulemusi, kui kaupu tarniti kokku 88 väliskliendile 25 riigis.

▶ LISATEAVE
<http://www.matrixpack.gr>

AJAKAVA

12.–13. MAI

Dubrovnik (HR)

Esimene ELi Aadria ja Joonia piirkonna strateegia foorum (EUSAIR)

1.–2. JUUNI

Brüssel (BE)

Arukate piirkondade konverents

16.–17. JUUNI

Sofia (BG)

Euroopa 7. hindamiskonverents

Tulemustele orienteeritus – ühtekuuluvuspoliitika praktikas

10.–13. OKTOOBER

Brüssel (BE)

Euroopa piirkondade ja linnade nädal (sh RegioStarsi tseremoonia)

Lisateavet nende sündmuste kohta leiate Info-regio veebisaidil avaldatud ürituste kavast:

http://ec.europa.eu/regional_policy/et/newsroom/events/

HOIDKE ÜHENDUST

 http://ec.europa.eu/regional_policy/et/

 www.twitter.com/@EU_Regional

 www.yammer.com/regionetwork
Regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraadi koostöövõrgustik

 www.flickr.com/euregional

 Liituge meie REGIOFLASHiga
www.inforegiodoc.eu

 www.twitter.com/CorinaCretuEU

■ Väljaannete talitus

Euroopa Komisjon, regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraat
Teabevahetus – Ana-Paula Laissy
Avenue de Beaulieu 1 – B-1160 Brussels
E-post: regio-panorama@ec.europa.eu
Veebileht: http://ec.europa.eu/regional_policy/et/

